

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Sebe-
nburgova ul. 3. — Tel. 5492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čialo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Narodna enaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvi Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
5122, 5123, 5124, 5125, 5126 Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Str. smayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Velik evropski dogodek

V soboto je poteklo leto dni, kar se je v Berlinu podpisal pakt med Nemčijo in Poljsko. To obletnico sta smatrali obe državi za tako važno, da sta ob tej priliki priredili diplomatski sestanek v obliki lovske prireditve. Morda se čas za ta nenavadni aranžman ni izbral nameroma ravno na obletnico, marveč so drugi razlogi odločili o datumu: aktualna vprašanja mednarodne evropske politike. Saj vzbujajo pozornost druga značilnost tega lovskega poseta, namreč ta, da se priraja skoro istočasno s potovanjem vodilnih francoskih državnikov v London. Ta moment se zdi, da še več tehta.

Povabilo Göringu in njegov poset, izveden z vsem diplomatskim in vojaškim spremljevalcem z obeh strani, je vzbudil seveda ogromno pozornost. Ali zanimivo je, da se je o njem dalo izvedeti avtentičnega toliko kot nič. V Varšavi se odevajo v skrivnostnem molku, od tamkaj se ne poroča prav nič, se ne komentira in se ne tolmači, ne napoveduje, kaj šele opravičuje. Dopisniki zunanjih listov na Poljskem so v zadregi, ker ne morejo svojim časopisom povedati ničesar, kakaj kjerkoli potrkajo, zadenejo na gluha ušesa.

Toda če smo imenovali ta molk skrivnost, ga nismo dobro označili, zakaj v njem se kaže mnogo bolj neko drugo, daleč bolj važno svojstvo. Tako kot oficijelna Varšava te dni, tako molči — Pilsudski, maršal in edini v poštev prihajajoči vodja Poljske. Ta molk je njegov molk. On ne razlaga in ne utemeljuje, ne argumentira in ne opravičuje. On samo odreja, ukazuje in vlada, kratkotalno vlada po svojem preudarku in nagljejnu. In sedanja poljska zunanja politika, to je politika Pilsudskega.

Pilsudski je vodja in zapovedovalec kakor je vodja Adolf Hitler. Cedelej več njegovih sodb se čuje o njem in čita na Nemškem, dočim ga še pred nedavnim niti opaziti niso hoteli. Takrat je bilo to, ko je še veljalo poljsko ime za nekaj zaničnega in poljski narod za nekaj manj vrednega, poljska zemlja pa za domeno bodoče nemške kolonizacije. Ne dvomno je torej, da nova politika ne izvira samo od osebnih podobnosti, pa morda simpatij obeh velikih voditeljev, marveč tudi iz stvarnih razlogov. In ti razlogi so ono zanimivo, okrog česar se giblje uganjanje tako rekoč celotne evropske politične javnosti.

Evropa je na razpotju. Danes taka sodba ni več domnevanje, marveč je že jako konkretna trditve. Reklo bi se nositi vodo v Savo, ako bi poskusili utemeljevati to sedaj v vstopu Rusije v Društvo narodov, po saarskem plebiscitu, rimskem sestanku med francoskimi in italijanskimi državniki, po obnovljeni nemški oborožitvi, po novem ogražanju avstrijske nezavisnosti, pa še po vrsti manj v ospredju stoječih, ali vendar tudi važnih dogodkov in dejstev. Na tem razpotju stoji tudi Poljska, ako ni točnejše, da rečemo: razkrije evropske politike je našlo Poljsko na drugi strani, nego smo jo videli dosedaj. A to pomeni tudi samo zase — razpotje za evropsko politično situacijo.

Poleg teh splošnih momentov vzbujajo pozornost, da se sestanek vrši tik pred potovanjem francoskih državnikov v London. Zakaj nihče ne more dvomiti o tem, da so se Poljaki in Nemci pogovarjali o jako aktualnih stvareh: da bodo odklonili vzhodni pakt, da se Varšava kakor doslej ne bo čutila prav nič prizadete z avstrijskimi sferami, da ne bo niti najmanj želela nemškega povratka v Zenevo, saj ni nemogoče, da se ne bi nekoga dne sama odglasila od Društva narodov. Ali z drugimi besedami: sedaj se že povsem določno vidi, da bosta v aktualnih problemih mednarodne evropske politike Poljska in Nemčija zavzeli vsaj jako sileno, ako že ne identično stališče. Prisotnost diplomatskih in vojaških faktorjev kaže celo na to, da je tu govora tudi o novi nemški oborožitvi. Ali tako ali malo drugače, eno je gotovo: Evropa mora računati, da se čedalje bolj realizira poljsko-nemško prijateljstvo v smeri zavezništva.

To so važne stvari. Nemčija se je rešila nenadoma iz izolacije, veljava Poljske pa je čez noč narasla ogromno. Poprej kot »trabant« francoske politike se je vpoštevala samo do neke mere. Problem njenega »koridorja« je povzročal skrbi zapadni diplomaciji. — Anglija si ga ni upala garantirati. Sedaj kakor da je to vprašanje spravljeno z dnevnega reda, dasi je formalno le odloženo za dobo desetih let. Pri tem pa se poljsko stališče jemlje v poštev in se krepko tehta. Celota ta paradoks je pravilen: kolikor slabša je Nemčija, toliko več pomeni poleg nje Poljska.

Zato je podoba, da računa Varšava, da ne bo treba iti do skrajnosti, to se pravi, da računa s tako Nemčijo, ki bo še dolgo navezana na poljsko prijateljstvo o ter bo zategadelj napram njej skromna. Zakaj Nemčija bi mogla postati Poljski nevarna šele, takrat, kadar bi zmogla vse svoje nasprotnike, takrat bi se mogla obrniti zoper Poljsko samo. Ali dotlej je še dolgo in daleč. In končno je potem čas, da se o pravem času

POLOŽAJ IN STREMLJENJA RUSIJE

Molotov o odnošajih Sovjetske unije do ostalih držav — Okrepitev miru temeljna smernica sovjetske zunanje politike

Moskva, 30. januarja d. Predsednik sveta ljudskih komisarjev Molotov je na sedanjem vsesovjetskem kongresu posebno izčrpno poročal o zunanje-političnem položaju Sovjetske unije in odkrito priznal, da se je v zadnjem času še povečala nevarnost vojne proti Rusiji. Sovjetska vlada je zato posebno po izstopu Nemčije in Japonske iz Društva narodov, delala z vsemi silami za okrepitev miru in pričela v tem pogledu širokopotezno akcijo, kar dokazuje zlasti ruski predlog o zaključitvi pakta o nenapadanju.

Pakt o nenapadanju

Na podlagi ruske definicije napadalca so sosedne države, nadalje Turčija, Iran, Afganistan, Češkoslovaška in Jugoslavija sklenile z Rusijo pakt o nenapadanju. Rusija je tudi učinkovito sodelovala na ženevski razorožitveni konferenci in kljub dosedanjim neuspehom konference ni nobenega dvoma, da posredovanje ruskih diplomatov ni ostalo brez koristi. Logična posledica bi bila izprememba razorožitvene konference v stalno mirovno konferenco. O tem predlogu se bodo vršili razgovori z drugimi državami in se bo Sovjetska unija zanj zavzela.

Stališče Društva narodov se je napram Sovjetski uniji bistveno zboljšalo. Sovjetska unija, ki sicer ne precenjuje vrednosti tega organizma, ni mogla drugače kakor sodelovati z Društvom narodov za zagotovitev miru. Rusija ne goji nobenih ofenzivnih načrtov proti nobeni državi, tudi proti malim ne.

Posebno je Molotov poudaril obnovo diplomatskih odnošajev s celo vrsto držav, z Zedinjenimi državami, Kitajsko, Španijo, Madžarsko, Rumunijo, Češkoslovaško, Bolgarijo in Albanijo. Kot poseben pomembno je označil obnovo diplomatskih odnošajev z Ameriko. Sovjetski uniji ni treba za to obnoviti doprinesiti nobenih žrtev, kar je pozitivno dejstvo. Z zadovoljstvom je Rusija sprejela tudi kitajski predlog za obnovo diplomatskih odnošajev. Obstoječim potrebam evropskega miru služi predvsem obnova normalnih odnošajev z Rumunijo, Češkoslovaško in Bolgarijo.

Odnosaji do baltičskih držav

Sovjetska unija smatra kot potrebno potrditi prijateljsko razmerje z Litvo, Latvijo, Estonko in Finsko s posebno izjavo, da priznava neodtakljivost ozemlja teh držav in njihovo popolno gospodarsko in politično neodvisnost. Prav tako se ne sme prezreti, kakaj sta Nemčija in Poljska odklonili sodelovanje pri tej zadevi.

Povsem normalno so se razvijali odnošaji s Švedsko, Norveško, Dansko, Iranom, Afganistanom in tudi z Italijo, kar je jasen dokaz, da ni mogoče sodelovanje držav z absolutno nasprotnim družabnim redom. Dokaz izredno prijateljskih odnošajev nudi razmerje s Turčijo. V zadnjih letih ni šlo zgolj za gospodarske in kulturne stike s Turčijo, temveč tudi za učinkovito politično demonstracijo.

... do Anglije in Francije

Odnosaji z Anglijo se razvijajo normalno. Pred letom dni sklenjeni trgovinski

dogovor ustvarja ugodne možnosti za medsebojne trgovinske odnošaje. Odnosaji s Francijo so se v zadnjem času bistveno zboljšali. Izpremembe v Evropi so napravile zelo aktualen problem za gotovitve miru ter varnosti, za kar se posebno zavzema Sovjetska unija in Francija.

Temni naklepi Poljske in Nemčije

Na zadostno jasen način si je Sovjetska unija prizadevala ustvariti ugodna tla za nadaljnji razvoj odnošajev s Poljsko, vendar pa ne more z zadovoljstvom govoriti o uspehih, ki so bili doslej doseženi. S svoje strani more samo reči z vso gotovostjo, da hoče nadaljevati prizadevanja za ustvaritev dobrih sosednih odnošajev s Poljsko.

Prezreti se tudi ne morejo izpremembe, ki so nastale v odnošajih z Nemčijo, ko je prišel do oblasti narodni socializem. Mi nimamo nobene druge želje, je dejal Molotov, kakor nadalje gojiti dobre odnošaje z Nemčijo. V odnošajih z Nemčijo pa so se v zadnjem času nakopičile resne ovire. Molotov je navedel iz Hitlerjeve knjige »Moj boj« tudi njegove besede o Rusiji ter je pripomnil, da se ta knjiga v vedno novih izdajah zelo močno razširja po Nemčiji. V njej govori Hitler o potrebi prehoda k politiki teritorialnih osvajanj v vzhodni Evropi in misli pri tem predvsem na Rusijo in obrobne države. Te Hitlerjeve izjave je poudarjal Molotov, so očitno še vedno v veljavi. To okoliščino bo seveda

Rusija upoštevala in izvajala tudi posledice.

Položaj na Daljnem vzhodu

V naših odnošajih z Japonsko smo pokazali potrpežljivost in primerno popustljivost, ko smo si prizadevali odstraniti vzroke, ki so dovedli do poostrove medsebojnega razmerja. V tem smislu smo sodelovali pri ureditvi mnogih spornih vprašanj, ko je šlo za ribi lov japonskih državljanov v ruskih vodah, za koncesije na Sahalinu itd. Splošno je znano, da je ruska vlada predlagala v smislu svoje miroljube politike prodajo vzhodno kitajske železnice, pri čemer je skrbel, da bi se odstranili vzroki novih možnih sporov. Pogajanja so se približala zaključitvi in naša prizadevanja za zboljšanje odnošajev z Japonsko in za zagotovitev miru na Daljnem vzhodu bodo pokazala ugodne uspehe. Vsekakor pa nimamo vzroka, da bi se vdajali pretiranemu optimizmu. Ofenzivni in vojni elementi ne bodo položili orožja. O možnosti vojne proti Sovjetski uniji govore na Japonskem že dolgo časa povsem okrito in za sedaj ni nobenih znakov, da bi prišlo do oslabiljenja te protisovjetske agitacije.

Oboroževanje Rusije

Končno se je Molotov bavil z vprašanji obrambe. Poudaril je, da noče Sovjetska unija nikogar ogražati in da je njeno prebivalstvo miroljubno. Kljub temu je bilo potrebno skrbeti za zanesljivo obrambo ter so bila v zadnjih letih izvedena primerna dela za utrditve zapadne in vzhodne meje. Pomnoženo je bilo tudi rusko brodogradništvo, zlasti s podmornicami. Istočasno narašča sposobnost topništva, tankov in letalskega zbora. Tudi mehanična oborožitev vojske je po zadnjem sovjetskem kongresu narasla. Vse to seveda ni bilo niti lahko niti poceni in je proračun za vzdrževanje rečne vojske in za obrambo zato v zadnjem času močno narasla.

Užaljeni Tybor Eckhardt

Zaradi ostre kritike njegovega ženevskega dela in nesoglasij glede volilne reforme je odložil zastopstvo Madžarske v Društvo narodov

Budimpešta, 30. januarja g. Danes so se pokazale prve posledice večerajšnjega hudega prekanja na konferenci vladne stranke. Poslanec Tybor Eckhardt je poslal ministrskemu predsedniku Gömbösu pismo, v katerem ga med drugim spominja na to, da sta se lani poleti enodušno zedinila v naziraju, da je neobhodno potreben pogoj za reformo politike tajna in poštna volilna pravica, ki naj bi enkrat za vselej napravila konec stalnim trenjem in priroten strankarsko političnim bojem. V tem spoznanju je prišlo glede tajnega glasovanja in poštnega volilnega postopka med obema do popolnega sporazuma. Večerajšnja razprava v stranki nacionalne enotnosti pa je prepričala Eckhardta, da ta dogovor ne bo prav nič olajšal pristanka vladne stranke na reformo, temveč ga celo poslabšal. Zato naj ministrski predsednik smatra, da je njun sporazum v vseh vprašanih volilnega prava od konca do kraja brezpredmeten.

Tybor Eckhardt sporoča nadalje ministrskemu predsedniku, da po večerajšnji raz-

pravi v vladni stranki ne more več zastopati Madžarske pred Društvom narodov, kar je v preteklem letu na prošnjo vlade ponovno prevzel nase. Ta sklep se nanaša seveda tudi na one zadeve, ki jih je doslej zastopal, pa še niso končno urejene. (Jugoslovensko-madžarski spor.) Tudi a tem sklepom se želi Eckhardt v naprej varovati pred napadi nase, oziroma na svojo politiko, ki jo zastopa Gömbös sam.

Pismo Tyborja Eckhardta ministrskemu predsedniku je izzvalo v vseh političnih krogih veliko senzacijo. Zatrjujejo, da snuje ljudi iz najbližje okolice Tyborja Eckhardta novo politično skupino, ki naj bi se nazivala »generacija reforme«. Razen tega so začele v zvezi s tem Eckhardtovim korakom krožiti razne verzije o bodočem madžarskem delegatu pri Društvu narodov. Kolikor se zdi, je več kot gotovo, da grof Stefan Bethlen takšne mislije ne bo prevzel, zaradi česar ima bivši zunanji minister Ludvik Valko največ upanja, da mu bo poverjena ta funkcija.

Flandin in Laval odpotujeta danes v London

Laval o namenu londonskega sestanka — Splošna varnost osnovni temelj miru

Pariz, 30. januarja r. Ministrski predsednik Flandin in zunanji minister Laval odpotujeta jutri ob 12.15 v London na sestanek z angleškimi državniki. V razgovoru z novinarji je Laval danes izjavil, da gre do predaleč vsi oni, ki mislijo, da se bo v Londonu že konkretno sklepalo o teh ali onih predlogih, o katerih se je govorilo in pisalo zadnje dni. Vsakega iskrenega prijatelja miru pa mora veseliti in navdajati z zaupanjem, ako Francija in Anglija od časa do časa izmenjata svoje misli o vseh zadevah evropske politike, ne da bi bilo zato treba iskati kakega konkretnega povoda. V ostalem pa sme biti francoska javnost in z njo vsi francoski zavezniki mirni. Mi dobro razumemo naše in njihove nacionalne potrebe in se zavedamo, kaj zahteva naša skupna varnost in obramba. Miru si ne moremo misliti brez jamstva varnosti, ki je ne zavevamo samo zase, marveč za vse. Naši londonski razgovori bodo prežeti z duhom vedno večjega prijateljstva Francije in Anglije, obenem pa od zavesti, da je naša skupna varnost za ohranitev miru v Evropi nespošibno potrebna.

»Excelsior« poroča, da so sklenili varovati o londonskih razgovorih najstrožjo tajnost. Zato tudi ni mogoče že zdaj govoriti o sklepih glede varnosti in razorožitve, ker so ob enem odvisni predvsem od končnega stališča Nemčije. Francoska vlada se ni zaplila v neizpremenljivo pravna stališča in podreja načelo pravne enakosti organizaciji varnosti. Zaradi tega so možni povsem pravični sporazumi. Konvencija o omejitvi oboroževanja zavisi v glavnem od tehle treh pogojev: 1. Pogodba naj se opira na sedanja oborožitev Nemčije in na njeno stvarno orožje. 2. Države, ki jih oborožitev Nemčije ograža, naj poveča-

jo svoje obrambne sile in jih prilagode sedanja oborožitvi v Nemčiji. 3. Glede iskrenosti, učinkovitosti in nadzorstva nad oboroževanjem kakor tudi glede jamstev za izvedbo bodoče konvencije, naj ne bo nobenega dvoma. To niso silne podrobnosti, marveč načelne zahteve. Nemčija naj ne uveljavlja svojih pravic brez podarka in priznanja svojih dolžnosti.

Enostranski angleški predlogi

Pariz, 30. januarja. »Echo de Paris« poroča, da je britanska vlada poslala na Quai d'Orsay po svojem poslaniku v Parizu noto, v kateri je obrazložila svoje predloge glede razorožitve. V glavnem predlaga: Enostranski odpoved obstoječih pogodb je nedopustna. Sklene naj se sporazum o pospeševanju razorožitve in mednarodnih kontrol nad oboroževanjem. Zanimivo pa je, da angleška vlada ni dala nikake določne definicije svojih obveznosti, ki izhajajo iz locarne pogodbe in 16. člena pakta o Društvu narodov. Ker se pa po francoskem stališču na tej osnovi ne da nič trajnega ustvariti, bosta Flandin in Laval v Londonu stavila angleškimi državnikom protipredloge.

V ostalem pravi »Echo de Paris«, da so v Angliji zelo razočarani zaradi rezultatov poslednjega razgovora angleškega poslanika v Berlinu z državnim kancelarjem Hitlerjem. Nemške zahteve se dan za dnem večajo. V Berlinu ne zahtevajo več samo ukinitve demilitarizirane cone, nego tudi že ukinitve mednarodnega režima na Renu, Dunavu in Odri ter pripustitev in sodelovanje Nemčije v mednarodni kolonialni politiki.

Sestanek Hitlerja in Pilsudskega?

Göringova skrivnostna misija na Poljskem — Sporazum s Poljsko o varnostnem vprašanju in vzhodnem paktu

Varšava, 30. januarja. AA. Snoči je bil končan uradni lov, ki so ga priredili na Poljskem v čast pruskemu ministrskemu predsedniku Göringu. General Göring je odpotoval danes v Karpate, da se udeleži zasebnega lova, ki so ga priredili nekateri poljski veleposelniki v njegovo čast. V zvezi s sedanjim njegovim bivanjem na Poljskem krožijo v varsavskih političnih krogih razne nepotrebne vesti. Tako trdijo, da je poljski zunanji minister Beck večeraj obiskal maršala Pilsudskega in mu poročal o razgovorih, ki jih je imel zadnje dni z Göringom. Pričakuje se, da bo Göring po današnjem zasebnem lovu vnovič

okrene, pa prenese svoj »jeziček na tehničar« na drugo stran. Saj taki primeri niso nič izrednega. Italiji se je jako dobro obnesla taka politika. Poljska se je lotila eksperimenta tem laže, ker odgovarja koncept osebnemu razpoloženju Pilsudskega, ki je star predstavitelj germanofilske politike in ki se kot ruski zaveznik nikakor ne bi počutil prijeto.

Poljsko-nemško zavezništvo postaja dejstvo. Formalno se je sklenilo na deset let. Takrat bo imela republika okrog 40 milijonov prebivalcev in bo torej v resnici velesila. S te perspektive motri poljska diplomacija riziko, pa ga zato ne jemlje tragično. Prezgodaj je, že danes kritično presojeti dalekočnost tega preokreta, ali toliko moremo trditi, da se bodo morale pokazati njega posledice na široko v celotni evropski politiki, še prav posebno pa v srednji Evropi. Nadaljnji razvoj mednarodnih odnošajev nas bo nedvomno še dostikrat silili razpravljati o tem. Danes se moremo zadovoljiti s konstatcijo, da pomeni Göringova pot na Poljsko velik evropski dogodek.

obiskal Varšavo, kjer se bo sestal ponovno s poljskimi državniki, naker se bo v četrtek vrnil v Nemčijo.

Pariz, 30. januarja. g. »Ere Nouvelle« se obirno bavi z Göringovo misijo na Poljskem in pravi med drugim: Göring je obiskal Varšavo nekaj dni pred odhodom francoskih ministrov v London in nekaj dni po izročitvi francoske spomenice o vzhodni pogodbi v Berlinu in Varšavi. Po tem se lahko sklepa, da so v Varšavi razpravljali o varnostnem problemu, kakršnega so zasnovala Francija, Sovjetska unija, Mala antanta in Balkanska zveza. Dejstvo, da sta Berlin in Varšava pred odgovorom na francosko spomenico čutila potrebo za sporazum, meče žarko luč na nemško-poljsko razmerje. Če pomislimo na stališče Nemčije, se moramo vprašati, ali Göring v gozdovih okoli Biale wiesi ni šel na lov za ruskim medvedom.

Po še nepotirni vesti neke tukajšnje agencije iz Varšave so v tamkajšnjih poučenih krogih zadnje dni govorili, da se bosta tudi Hitler in maršal Pilsudski že v najkrajšem času sestala. Sestanek naj bi se vršil na poljsko-nemški meji v bližini Carkova.

Ostavka rumunskega finančnega ministra

Bukarešta, 30. januarja. E. Finančni minister Slavescu, ki je prišel v konflikt s trgovinskim ministrom Manoiulescom zaradi valutne politike in inozemske trgovine, je snoči odstopil. Njegova ostavka pa še ni bila sprejeta, ker je predsednik vlade Tarescu bolan.

Politični krogi so zelo v skrbeh, da ne bi Slavescova ostavka izzvala še hude notranje politične posledice, ki jih je pričakovali že zaradi antagonizma med pristajši dr. Mania in Vajde Voceva v vrstah nacionalne kmečke stranke. Spori v tej stranki postajajo namreč vsak dan ostrejši.

Druga obletnica Hitlerjevega režima

Hitler izjavlja v svoji poslanici narodu, da sta že v prvi polovici njegove štiriletke izvršeni dve tretjini dela

Berlin, 30. januarja. AA. Danes so v vsej Nemčiji proslavili drugo obletnico prihoda narodnih socialistov na oblast. Berlin je bil ves v zastavah. V vseh šolah so priredili proslave, v tovarnah in podjetjih so bile revije delavcev narodnih socialistov in so imeli hitlerjevski poverjeniki prigodne nagovore na delavce. Vse uradne proslave so pa izostale. V posebnih okrožnicah so pripravili tudi zasebnim organizacijam, društvom in ustanovam, naj opuste posebne proslave, da se ne bi po nepotrebnem zapravil denar, ki se lahko porabi za zimsko podporo.

Za proslavo je izdal državni kancelar Adolf Hitler tale proglase:

Danes pred 2 letoma je narodni socializem prevzel v svoje roke oblast, a tem pa obenem tudi vso odgovornost za usodo Nemčije. To je najpomembnejši in najusodnejši podvig narodnega socializma. Nešteti milijoni naših rojakov so se dali na razpolago in v službo novi ideji. Fanatičnim borecem našega pokreta iz revolucionarne dobe so pridružili vojniki tradicionalne oborožene sile naše države. Nastala je splošna mobilizacija vseh zdravih sil našega naroda v obsegu, ki ga doslej nihče ni mogel slutiti,

počeni z mladino pa vse do ogromne množice našega delavskega sveta, ki je sedaj vidno na delu dokazuje narodno socialistične organizatorske sposobnosti. Niti ena sekunda v naši narodno-socialistični revoluciji ni bila praznina, niti eno sekundo ni vladal v njej kaos. Naša revolucija je bila ena izmed največjih in najpomembnejših v zgodovini. V takšnih razmerah mora biti vneprej obojen v pogin vsak poizkus, da se z mednarodno kampanjo laži okleveta in osporava značaj naše revolucije. Vsi, ki so zadnji dve leti imeli priliko potovati po Nemčiji, so bili žive priče discipline narodno socialističnega gibanja. Če sem 30. januarja 1933 zahteval od nemškega naroda, da mi da štiri leta časa, da izvršim prve etape našega delovnega programa, smem reči, da sta že v polovici tega časa izvršeni dve tretjini dela, ki smo ga objubili za štiri leta. Gotova druga vlada se ne more a folkšnim zaupanjem uspešnosti v glasnemu svojemu narodu, kakor lahko to stori nemška narodno socialistična vlada. Mi nismo napravili revolucije zaradi revolucije same, temveč zaradi uspešnosti delavskega nevarnega naroda, zaradi odstranitve more, ki ga je prišlišala.

Amerika noče imeti opravka z Evropo

Ameriški senat je odklonil pristop k haškemu razsodišču — Samo v razorožitem vprašanju bo Amerika sodelovala z Evropo

Washington, 30. januarja. r. Ob veliki pozornosti mednarodnih krogov je včeraj ameriški senat razpravljal o Rooseveltovem predlogu glede pristopa Združenih držav k haškemu mednarodnemu razsodišču. Doleglj se je Amerika dosledno izogibala vsakemu vmešavanju v evropske zadeve in branila svojo neizmenljivo politično neodvisnost. Z vstopom v haško razsodišče bi prelomila s to svojo politiko, ker bi se potem hočes nočes morala baviti z vsemi, torej tudi evropskimi problemi, ki bi prihili pred haško razsodišče. Se večji pomen takega sklepa pa bi bil v tem, da bi se bila Amerika s tem priključila, eni največjih institucij Društva narodov in ji bila s časom prisljajna k formalnemu članu v Društvo narodov. V političnih krogih se je razvila zato o tem predlogu živahna razprava in bi bil izid glasovanja v senatu docela neovot. Skušnile svetovne vojne in razdraganje povojne razmere v Evropi pa so žal tudi tokrat odvrnile Ameriko od tega dalekosežnega koraka. Proti vsaki izpremembi dosedanjih politik v tem pravcu sta nastopila zlasti senatorja Borrah in Johnson, ki sta se odločno zavezala za to, da si ohrani Amerika dosedanjo pozicijo popolnoma neodvisnosti in svobodnega razsodišča v vseh mednarodnih zadevah. Ameriški senat je zainteresiran samo na razorožitem vprašanju in tu je vedno pripravljena

sodelovati z evropskimi državami. Pod vtiom teh izjav in se je vršilo glasovanje. Za predlog je glasovalo 52, proti pa 36 senatorjev. Ker predlog ni dosegel dvotretlinske večine, je s tem propadel. Roosevelt je s tem doživel svoj prvi poraz v senatu.

Docela drugačno stališče pa zavzemajo ameriški krogi v posledu razorožitve. O tem je imel ameriški pooblaščenec na razorožitvenih konferencah v senatnem odboru za zunanje zadeve obširen eksponat, v katerem je med drugim izjavil:

Zedinjene države verujejo v uspeh razorožitvene konference in v končni sporazum o pomorskih vprašanjih. Razorožitvena konferenca za zlat sicer še ni doseгла željenih sadov, vendar je to edina ustanova, ki more olajšati sporazum. V pomorskih vprašanjih bodo Zedinjene države slej ko prej za načelno razsvetlovanje ravnopravnosti. Pri tem pa ni napačno soditi, kdor misli, da nasprotuje ključ za pomorske sile med Veliko Britanijo, Zedinjenimi državami in Japonsko tem načelom in da omejuje varnost in suverenost ene teh treh držav. Uspoštovati je treba, da obrambna sila posamezne države ne obstoja samo iz mornarice, temveč tudi iz vojske in iz letalstva. Če upoštevamo vse te varnostne činitele, potem je Japonska brez dvoma najbolje oborožena država od teh treh.

Neprijetna obletnica

Priprave za proslavo krvave februarske revolucije v Avstriji — Obsežni varnostni ukrepi vlade

Dunaj, 30. januarja. p. Z naraščajočo neravnovesnostjo pričakujejo avstrijski vladni krogi obletnico krvave februarske revolucije, ko se je socialistično delavstvo uprlo kleofašistični diktaturi. Kakor znano, je nastopila takrat heimwehrska -Verikalna vlada proti delavstvu s strojnimi, kanoni in bombami ter je bilo veliko smrtnih žrtev, na tisoče oklešene pa uničenih. Po raznih znakih sklepajo, da pripravlja socialistično delavstvo za obletnico nove demonstracije in maševanje za takratne dogodke. Vlada je v strogi pripravljenosti. Politiški oddelki so ojačeni s tako zvanim »šukokom«, razen tega pa so v večjih industrijskih centrih in na Dunaju koncentrirani močnejši

oddelki Heimwehra. Na Dunaju in po drugih mestih je policija pri delavcih izvršila zadnje dni vsestransko hišne preiskave. Pri tem so našli mnogo orožja in municije ter naravnost ogromne zaloge propagandnega gradiva. Na Dunaju so zaplenili na deset-tisoče lepakov, v katerih se poziva delavstvo, naj se udeleži demonstracij na obletnico krvavih dogodkov 7. februarja ter mašeuje svoje tovariše. V vladnih krogih domnevajo, da pripravljajo socialisti skupno a hitlerjevi novo akcijo proti sedanjemu režimu ter da hočejo izzvati krvave nemre in se polastiti oblasti. V dunajski javnosti vlada zaradi teh vesti velika bojazan.

Veliko učiteljsko zborovanje v Beogradu

Beograd, 30. januarja. Pretekli teden so zborovali v prestolnici učitelji z namenom, da premotirajo položaj, ki je nastal zanje kakor za ostale državne uradnike z odločno o izpremembi draginskih doklad državnih uslužbenec od 13. aprila 1934. Zborovanja v topičarski šoli se je udeležilo preko 500 učiteljev, ki so ugotovili, da so bili prejemiški državnih uradnikov in upokojencev v teku zadnjih let ponovno reducirani in so danes tako nizki, da pri uslužbenecih nižjih položajev ne dosežajo eksistenčnega minimuma. Zato je nad 90 odstotkov poročeničnih uradnih prisiljenih s svojo plačo prispevati k vzdrževanju družine. Nikakor niso redki primeri, ko je zaradi danes vladajoče brezposelnosti pri samostojnih poklicih (čl. 42 zakona o neposredni davkih) ženi na plača edini dohodek družine. Resolucija, ki jo je po vsestranski debati sprejelo Jugoslovensko učiteljsko združenje, ugotavlja:

1. Za zadevajo izpremembe uredb o draginskih dokladah državnih uradnikov in upokojencev ter odločbe o prejemkih uradniških pripravnikov, pogodbenih uradnikov, dnevnicarjev in honorarnih uslužbenec v prvi vrsti ekonomsko šibke uslužbenice in njihove sivoce, dočim so prejemki najvišjih uradniških položajev, ki daleč presegajo skupni zaslužek uradnice in njene moža, ostali docela neokrnjeni;
2. da so izpremembe posegle le v družino, ki je temelj vsake urejene države. Zato uredbne gmotno ne ogražajo samo prizadevanja družin, marveč na stečaj odpirajo vrata propadanju družin;
3. da so uredbne same po sebi pogrešne, ker ne bodo ustregle svojem namenu. Steno brezposelnosti, ki jih namerava zapolniti država s prihranki na temelju teh uredb, ne odtehta še večjega števila onih, ki bodo zavoljo nje istočasno pahnjeni v bedo in pomanjkanje;
4. da so ti ukrepi odločno protivni načelu: Za enako delo enako plačilo!

Za utemeljitev resolucija med drugim navaja: Po uredbah so predvsem osebne draginske doklade objekt redukcije, zato so prizadele v prvi vrsti uslužbenec nižjih položajnih skupin, ki prejemajo manjše plače, a višje draginske doklade. Močno so prizadeti samski uradniki in uradnice, ki žive z roditelji v skupnem gospodinjstvu, za kar navaja resolucija več konkretnih primerov, ki zgovorno pričajo, kako močno so take, socialno šibkejsje stoeje rodine z omenjeno uredbo prizadete. Zato zborovalci prosijo, da se razveljavijo uredbi o izpremembi draginskih doklad državnih uslužbenec in upokojencev ter odločbi o prejemkih uradniških pripravnikov, pogodbenih uradnikov, dnevnicarjev in honorarnih uslužbenec, objavljeni v »Službenem Listu« 13. aprila 1934.

Rojstni dan kralja Borisa

Sofija, 30. januarja. p. Vsa Bolgarija je danes na svečan način proslavila 42. rojstni dan kralja Borisa. V vseh cerkvah so se vršile svečane službe božje. V vojaških garnizijah so bile tudi vojaške parade. Posebno impozantne so bile svečanosti v Sofiji. Kralju je množica prirejala navdušene ovacije.

Negzoda italijanskega parnika Split, 30. januarja n. Italijanski parnik »Garda«, ki je včeraj jutraj nasel na plitvini v metkoviški luki, so danes splavili v globlje vode. Ker ni bilo hudo poškodovan, je odpul proti Neaplju.

K polemiki o naši univerzi

Ugleden ljubljanski odvetnik nam je poslal naslednji članek, ki se sicer ne dotika jedra, za katerega je šlo pri rektorskih volitvah, ki pa z druge strani dobro osvetli »Slovenecov« pisanje o tej stvari.

Z ozirom na Vaše poročanje o volitvi rektorja na naši univerzi in na tozadevne replike v »Slovencu« zlasti od 30. januarja 1935 bi si kot Vaš naročnik dovolil sledeče pristaviti:

»Slovenec« pravi, da nas nič ne brigajo volitve rektorja — kot popolnoma avtonomna zadeva univerze. To ne drži; kajti nas brigajo in nas morajo brigati vse naše avtonomne zadeve, tako tudi naša univerza. Kakor je videti, je tudi gospode okoli »Slovenca« najbrže to bolj brigalo, kakor univerza sama, saj so to brigo izpričali na usta in po ravnanju njegovi eksponenti.

Po zakonu voli rektorja svobodno profsorski zbor. Poleg tega pa obstoja, kakor zatrjujejo, še neki običaji, ki sicer ni zakonjen, ki pa se izvaja že več let, to je običaj, da ima po vrstnem redu za vsako dobo ena fakulteta pravico predlaganja kandidatur in je iz kolegalnih ozirov navadno tako predlagani kandidati tudi izvoljeni.

Ko je g. prof. Ramovš zaradi boleznj odstopil, je profsorski zbor pustil pravico predlaganja kandidata za rektorja filozofske fakulteti. Ta je nato pri prvi volitvi predlagala dva gospoda, in sicer: prof. Hadžija in prof. Cankarja.

Do tu je vse v redu. Toda glej! Pri prvi volitvi klub ususu in klub podanemu predlogu ni prišlo do izvolitve novega rektorja in so bile volitve prelozene. Nastane vprašanje: zakaj?

Mogoče nam bi lahko »Slovenec«, ki je dobro informiran, kakor pravi, v svoji odkritosti postregel z odgovorom, če so že profesorji »zvezani na uradno tajnost«. Tega do sedaj »Slovenec« klub svoji informiranosti in klub poročevalski dolžnosti ni storil. Zato poskusimo mi iz njegovih virov to pojasniti:

Ob prvi volitvi se je začelo kar neskromno trdit, da ne gre, da bi filozofska fakulteta predlagala dva kandidata, da to ni usus. Ne verujemo, da bi se profsorski zbor ne mogel odločiti za enega ali drugega, ker uživata oba najboljši znanstveni sloves in pa zaupanje svojih kolegov, kakor tudi studentov. Menda ne bo nihče trdil, da se profsorski zbor ni hotel spustiti v volitve samo zaradi tega, ker sta bila predlagana dva kandidata in ker to ni usus. Saj sta bila že pri drugih volitvah predlagana tudi po dva kandidata, pa se je klub temu profsorski zbor odločil. Torej to ne drži.

Nadalje so se ob prvih volitvah od go-tove strani začeli izgovarjati tudi s tem, da je filozofska fakulteta prekludirana, oziroma da je svojo predlagateljsko pravico že konsumirala. Toda tudi ta teza je malo čudna že zaradi tega, ker je nastala iz zadrege nekaterimov šole pri prvi volitvi in ob predlogu dveh kandidatov — in ne prej. Mogoče je bila ta bilka spodite dovolj močna, da so se volitve tedaj brezuspešile — toda ne baš iz tega razloga. Če je namreč filozofska fakulteta to svojo pravico že konsumirala, je pri volitvi profesorja Ramovša. Kakor je videti, pa je tedaj ni, ker je profsorski zbor tudi za kandidaturu Hadži-Cankar prepustil to pravico filozofom.

Nobeden teh razlogov torej ne drži. Zato vemo, da je bilo nekaj drugega pose-dit, zlasti če se premisli, da je pri drugi volitvi baje tudi veljal usus in sta klub njemu bila predlagana zopet dva kandidata in ni bilo načelno rešeno vprašanje, kdaj katera fakulteta svojo pravico konsumira. Naše priprsto mnenje je, da bi se že prve volitve s kandidaturu Hadži-Cankar prav gotovo »v redu« izvršile, klub temu, da sta bila predlagana dva kandidata in ne glede nato, ali je filozofska fakulteta svojo predlagateljsko pravico že konsumirala ali ne, toda le tedaj, če bi bili zainteresiranci prepričani, da bo oddala teološka fakulteta g. Cankarju svoje glasove, ali če ne bi teološka fakulteta imela glede g. Cankarja drugih pomislekov razen samo vprašanje: jugoslovenstva ali samoslovenstva. Za nas pa sta oba kandidata kakor tudi novi rektor polnoverne člana profsorskega zbora naše univerze.

Sedaj smo si menda na jasnem — pa brez »Slovenca« tako priljubljenega denuncianstva.

Skrbeti za univerzo se pravi brigati se za njo. Naj se gospodje okoli »Slovenca« vsaj toliko brigajo za univerzo kakor za zamožke.

Tako naš naročnik. Mi naj ob tej priliki le še na kratko zabeležimo včerajšnji »Slovenec« članek, ki je seveda zopet poln zavijanja in očitkov denuncianstva, a se enako kakor vsi prejšnji skrbno izogiblje bistva problema. Dočim pa je v prvih člankih še napadal gg. profesorje, da so kršili uradno tajnost, ker smo pri »Jutru« lahko izvedeli za potek volitev, včeraj sam priznava, da so tudi pri »Slovencu« so stvari zelo dobro informirani. Ker ne dvomimo, da je tako, bo pač sam lahko povedal ono, o čemer meni, da je »Jutro« premalo jasno govorilo. In s tem dovolj!

Nesreča nemškega letala v Beogradu

Beograd, 30. januarja. p. V Beogradu se je danes pripetila letalska nesreča, ki le po naključju ni zahtevala človeških žrtev. Veliko potniško letalo nemške Lufthanse je prispelo danes iz Aten, kjer je prevzelo od letala prometne družbe Imperial Airwail mnogo pošte in drugega blaga iz Indije, Avstralije in Južne Afrike. Po kratkem pristanku je odletelo dalje. Takoj po startu pa je nastal v motorju defekt in je letalo padlo na letališče. Ze med potjo do Beograda se je borilo z velikimi vremenskimi nepravilnostmi. Letalo se je hudo poškodovalo. Pilotu Bayerju, radiotelegrafistu Kablu in uradniku nemškega letalskega podjetja Winterju se ni nič zgodilo.

Smrt osišekega župana.

Osišek, 30. januarja. n. Davi je nenadoma umrl predsednik mestne občine Vladimir Malin. Še včeraj je predsedoval seji občinskega sveta, ki je razpravljal o občinskem proračunu in ga sprejel. Predsednik se je pripravil da otipuje te dni na Jadran. Sneli mu je nenadoma oslabele arce. Davi ob 7 je padel v nezavest in v nekaj minutah izdihnil.

Proračun mariborske mestne občine sprejet

Proračunska seja je bila zaključena malo pred polnočjo Proračun je zvišan za 50.000 Din in znaša 54,441.105 Din

Maribor, 30. januarja. V nadaljevanju proračunske seje mariborskega občinskega odbora, o kateri smo poročali že v včerajšnji številki, se je za obč. odbornikoma A. Osetom in Oslakom v načelni debati oglasil k besedi obč. odbornik Grčar, ki je v svojih izjavah naglašal, da mora imeti občinski svet pred očmi veliki Maribor ter njegove potrebe in da bi bilo treba že v sedanjem proračunu na to misliti. Tudi se je govornik zavzemal za temeljito sestavljen in pretehtan občinski gospodarski načrt za gotovo dobo let, ki bi se moral stopnjaoma izvajati. Občinski odbornik Lenard se je izrekel proti uvoznini in za drugačno obdavenje. dr. Rapotec je razpravljal o Mestni hranilnici. Petejan pa je naglašal, da je treba konzumenta zaščititi, v kolikor se tiče uvoznine, ki zadene v glavnem majhne ljudi. Tehtna stvarna pojasnila je podal glede Mestne hranilnice F. Bureš, Valjak pa je izrazil svoje pomisleke proti novim koncesijam.

Na vsa vprašanja in pomisleke govornikov je s konkretnimi stvarnimi utemeljitvi odgovarjal finančni referent H. Saboty.

Govor župana dr. Lipolda

Nato je spregovoril mestni predsednik dr. Franjo Lipold. Iz njegovih temeljitih izjav povzamemo: Finančni odsek je pri sestavi novega proračuna za 1935/36 računl z današnjim težavnim položajem in pa s šibko fiskalno močjo mestnega prebivalstva ter se je novi proračun sestavljal na trdni in realni podlagi. Od leta 1931, ko vodi mestno gospodarstvo sedanja uprava, se niso nobeno leto pokazale v obračunih druge številke. Mestno gospodarstvo je bilo v teh težkih letih v absolutnem ravnovesju in je mestna občina mariborska edina v državi, ki redno plačuje anuitete, ter ni bila še nikoli v zadregi zaradi praznih blagajni. Mestna občina je posvečala vso pažnjo gospodarskemu in industrijskemu razvoju in je pri tem svojih prizadevanj naletela na pravo razumevanje tudi pri vodstvu falske elektrarne, saj je cenjen tok predpogoj za uspešen razvoj velikih industrij v našem obsejnjem mestu. Razvoj industrije se zrcali v rastočem konumu elektrike, ki je leta 1932 znašal devet milijonov kilovatih ur, leta 1933 je narasel na 12, v letu 1934 pa celo na 17 milijonov. Tudi je mestna uprava posvečala posebno toplo pažnjo tujskemu prometu in bo to storila tudi v bodoče, saj so tujskemu prometu dani vsi predpogoji za učinkovit razvoj. Mestna občina je veliko žrtvovala in napravila. Mariborski teden, Mariborski otek, Mariborski film itd. so trdne in pozitivne postavke v tem sistematično zasledovanem programu. Mestna uprava pa vodi računa tudi o razvoju obrti in obrtnega šolstva, ko se bo v magdalenskem predmestju dogradila druga deška meščanska in druga dekliska osnovna šola, bo dana možnost, da se dosedanje šolsko poslopje druge dekliske osnovne šole preuredi za deško obrtno šolo. Slej ko prej je v bližnjem programu tudi postavitev

Vajenskega doma, ki bo konkretno sprečevalo vsestransko pozornosti, ki jo posveča mestna uprava vsem aktualnim potrebam mestnega prebivalstva. Uvoznina je le pozitv in se bo med letoma, ko se bo pokazala potreba, tudi lahko spremenila. Veliko žrtvuje mestna občina tudi socialnemu skrbstvu, saj predstavlja socialno-politični proračun 13 odst. iznos občinskih doklad.

Vse svoje delo je občinska uprava vršila z ljubeznivju, vsmo ter strokovnim znanjem, ki je nujno potrebno, ako se mora pažnja posvečati tako težavnim in odgovornim poslom.

Proračun sprejet

Sledilo je glasovanje ter je za sprejetju proračuna glasovalo 26 občinskih odbornikov, ostali navzočci so se glasovanja vzdražali. Proračun se je zvišal za 50.000 Din na korist prepotrebne Vajenskemu domu, tako da znaša celokupni proračun 54,441.105 Din.

Predlogi finančnega odseka

Hkrati s proračunom so bili sprejeti tudi predlogi finančnega odseka in ravnateljstva mestnih podjetij. Predlogi finančnega odseka obsegajo v glavnem: Glede uporabe vsote, določene v proračunu za adaptacijo gradu, mora sklepati mestni svet. — Javna stanišča naj se rodnino in dobro vzdržujejo. — V mestnem Opleševalnem društvu imej mestna občina odločujoči vpliv. — Ostanek prihrankov iz partije socialnega skrbstva za 1934 naj se porabi za razširjenje Mladinskega doma. — Vsi hiralci naj se postopoma prevedejo v oskrbnišnico v Mariboru. — Za otroke Počitniške kolonije naj se skušajo dozeti boljši pogoji. — Park pred Mestno hranilnico naj se preuredi. — V bodoče naj se v gradu stanovanja in lokali nikomur ne oddajajo več brezplačno, ampak izključno samo proti normalni najemnini. — Pristojbina za ribolov 87.50 Din letno naj se zviša na 1000 letno. — Ples v javnih lokalih (gostilnah, kavarnah) naj se obdavi v vsako 100 Din letno. — Taksa za pridobitev tombola naj se zviša od 100 na 200 Din. — Odkodnina za uporabo javnega sveta za prireditve tombole naj se zviša za mariborske priveditelje na 2000 Din za izvenmariborske pa na 3000 Din. — Sejmšiščna pristojbina ostanajo na dohodkih proračuna mestne občine, pobirajo pa jih mestna podjetja. — Penzijski fond za onemogele delavce prevzamejo mestna podjetja. V izdatkih mestnega proračuna je predvidena postavka »Prispevek k penzijskemu fondu«, in sicer v isti višini kakor sejmšiščna pristojbina, toda ta prispevek se ne izplača MP, ampak se prevede med dohodke mestnega proračuna kot sejmšiščna pristojbina.

Uvoznina sprejeta

Tudi predložena revidirana uvoznina se je sprejela z razliko, da se pračna in mlata kava ter otroške igračke prevedejo v tarifno postavko 7. Ob pol 24. je mestni predsednik dr. Lipold zaključil proračunsko sejo.

Volitve delavskih zaupnikov v Litiji

Litija, 30. januarja. V četrtek si bodo naši predilničarji izvolili nove zaupnike. Volilcev je 530, zaupnikov pa bo treba izvoliti 8. Volitve so tri liste. Na beli listi Jugoslovenske strokovne zveze je nosilec Berčon Franc. Marksistična rdeča lista Strokovne komisije na prvih dveh mestih Podlipnika in Vuka. Narodna strokovna zveza ima plavo listo in ima na prvem mestu voditeja našega delavstva Naceta Nadžarja. Na listi Narodne strokovne zveze kandidirajo predilničarji in predilničarke iz vseh kategorij in obratov. Na plavi listi so še naslednji možje, dekleta in žene: Češek Franc, Buchar Jakob, Juvan Pezca, Skrbina Anica, Mandeljev Pezca, Tišler Franc in Češek Fan. Volitve bodo v dvorani na Stavbah, predsedoval pa jim bo predsednik volilnega odbora g. Podlipnik. Navzoč pa bo v svrhu kontrole tudi delegat ljubljanske Delavske zbornice. Pri lanskih volitvah so se klerikali in socialisti zedinili na skupno listo, zato so dobili z velikim terorjem večino. Klub temu, da so imeli 6 svojih zaupnikov, niso zmogli priboriti za naše delavstvo nikakih koristi. Odprto je še mnogo važnih vprašanj, med drugim tudi vprašanje kolektivne pogodbe, ki jo bo treba nujno skleniti. Vsakdo, kdor pozna naše predilniške razmere in kandidate na vseh treh letošnjih listah, bo uvidel, da gre zaupati današnjim glas le zastopnikom na »plavici« listi. Nosilec liste Narodne strokovne zveze je med najbolj agilnimi delavskimi zastopniki. Kdor od naših predilničarjev hoče, da bomo varovali svoje interese, da bodo naši zastopniki olajšali težavno stanje našega delavstva in da bomo prišli do prepotrebne kolektivne pogodbe, ta ho odal svoj glas za »ta plavoč«.

Snežni meteži v Črni gori

Podgorica, 30. januarja. Preko Skadarskega jezera in Plavnice je v ponedeljek prispela v Podgorico pošta od zadnjih 10 dni. Ze tretji dan v Podgorici močno dežuje, v severnih krajih Črne gore pa ponekod še divjajo snežni meteži in sploh ni mogoče opaziti posledice vremenske izpremembe. Cesta od Podgorice do Kolašina je še visoko zamedena s snegom. V ožji okolici Podgorice se sneg naglo topi in so prebivalci v strahu pred poplavami. V podgoriškem srezu je sneg porušil nad 60 stanovanjskih hiš in okrog 140 gospodarskih zgradb. Mnogo družin je zaradi tega ostalo brez strehe. Kolašin je bil 15 dni popolnoma odrezan od sveta. V najbližji okolici je sneg še vedno poldrugi meter visok in vodijo iz mesta v okoliške vasi samo ozke gazi. Cesto, ki vodi v Mateševu, od tam pa proti Andrijevi in Podgorici, so skušali že mnogokrat očistiti, a so bili vsi napori zaman zaradi snežnih plazov, ki se spuščajo na cesto s pobočij hribov.

Milijonska vojska v fašistični predvojaški službi

Bim, 30. januarja. k. S 1. februarjem bodo reorganizirali fašistično mladinsko organizacijo v smislu sporazuma med vodstvom stranke in poveljstvom milice ter v skladu s poslednjimi zakoni o vojaški vzgoji naroda. V reorganiziranih enicah se bodo člani organizacije neposredno pripravljali na vojaško službo, v kateri bodo zavzemali mesta nižjih in višjih šarž ter se specializirali v posameznih vojaških panogah. Organizacija bo na ta način prešla neposredno v delokrog inspektorata za vojaško vzgojo naroda. Sedaj šteje okrog 800.000 članov, v kratkem pa se bo pomnožila na milijon ljudi. Za specializacijo njenih članov bodo ustanovili več sto tečajev, in sicer 110 za radiotelegrafijo, 97 za gonometrijo, 52 za konjenike, 100 za strojničarje, 300 za motocikliste in 30 tečajev za vojaške šoferje. Poleg teh se bodo nadaljevali tudi še dosedanji tečajji za smučanje, protiletalsko topništvo itd. Obenem bodo fašistični mladinski borbeni organizaciji prideli 10.000 novih častnikov iz vrst fašistične milice. Najkasneje v letu dni se bo število častnikov povečalo na 17.000. Častnike bodo zapretili 1. februarja ob obletnici ustanovitve fašistične milice.

Protitalijanske demonstracije v Grčiji

Atene, 30. januarja. AA. V zvezi z dogodki na Dodekanezu je prišlo v Patrasu do velikih protitalijanskih manifestacij. Manifestanti so šli pred italijansko šolo in pred italijanski konzulat in viharno demonstrirali. Na fašističnem domu so s kamenjem razbili okna. Več oseb je ranjenih. V Solunu je prosil italijanski konzul tamkajšnjega guvernerja, naj zaščiti Italijane pred demonstranti. Kakor trdijo, onemogočajo Italijani sleherni promet z Dodekanezom.

Vremenska napoved

Vremensko stanje 30. t. m.: Visok pritisk nad zapadno in srednjo, ciklon drugod v Evropi. Vedro v srednji Evropi, mesto-ma sneg drugod. — V Jugoslaviji oblačno s snegom razen na skrajnem severozapadu. Temperatura je povsod padla. Minimum Kalinovik — 8, maksimum Ercegovci +12. Zgrabška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, le ponekod začasno vedro, v ostalem vetrovno in hladno vreme. Novozadska vremenska napoved za četrtek: Jasno na Primorju in severozapadu drugod sneg. Porast mraza. Dunajska vremenska napoved za četrtek: Na jugu precej neizpremenjeno vreme, na severu bolj oblačno in morda tudi sneg. V dolinah ob Dunavu ponekod zapadni vetrovi.

Naši kraji in ljudje

Dr. Josip Rakež - 70letnik

Jubilant se je rodil 31. januarja l. 1865. v Zelezni kapli na Koroskem kot sin krmarja Gimnazijo je dovršil v Celovcu, univerzo pa v Gradcu, kjer je bil leta 1892. promoviran za doktorja vsega zdravilstva. V oni dobi je vladala med slovenskimi visokoolci v Gradcu še sloga. Slovenska in slovenska narodna zavest sta bili visoko razviti in mladi nosilci teh idej so se zbirali v akademskem društvu »Triglava«, ki je Slovenec dal mnogo voditeljev in značjev. »Triglavci« je bil naš jubilar z dušo in telesom ves čas svojih študij član, odbornik in predsednik in je še danes agilen staršina. Še zdaj stopa s preizkušnim peresom na mejdan za nekdanje ideale, poudarja joče tradicije in načela »Triglavci«: Biti slovenske krvi biti Slovenec v ponos!

Za akademsko mladino je napisal in uredil pod psevdonimom J. R. Mukolovečki znanje in priljubljen »Križevačke statute«, ki so izšli že v večkratnem ponatisku in so mu ob 40letnem jubileju te knjižice prinesli častni naslov »Krokar silina«.

Po dovršenih medicinskih študijah je praktikal v Ljubljani in na Studencu, služboval eno leto v Ljutomeru, od l. 1893. naprej pa kot okrajni zdravnik in sanitetni referent v Šmarju pri Jelšah.

Nad 40 let torej že živi v idiličnem trgu Šmarju pri Jelšah, kjer ga lahko dnevno vidijo krepkega in visoko vzvnanega sprehajati se po lastnem vzorno urejenem vrtu, ali pa po okolič, vedno vedrega obraza. Poln je šaljevih domislekov in ima neverjeten spomin na vse malenkosti iz dijaških in poznejših let. Odlikujejo ga elokvno znanje slovenske, slovanske in druge literature, znanje jezikov in izreden dar govora. Še danes aktivno izvršuje svoj poklic, ki se mu posveča z vso vnemo, ter poleg tega še vodi s krepko roko kot nabelnik najstarejši denarni zavod v šmarjski županiji in svojino.

Vse, kar se je v zadnjih 40 letih zgodilo koristnega v šmarjskem okraju, je bilo slozjeno z njegovim sodelovanjem in s pomočjo njegovih, žal, že davno umrlih sodelavcev dr. Jurtele, dr. Hugona Kartina, dr. Geogra, notarja Krajca, Ferlineca, Tančiča in drugih.

Za svoje zasluge je bil izvoljen za častnega člana mnogih domačih društev in bil tudi od kralja odlikovan. Kot koroski rojak je bil vse svoje življenje trden nacionalist in pristaš napredne stranke. Sodeloval je pri vseh društvi, posebno pri sreču sta mu bili podružnica Društva sv. Cirila in Metodija in Čitalnica. Dolga leta je bil tudi občinski odbornik, član okrajnega zastopa in tudi župan šmarjski.

Odlučnemu in priljubljenemu možu in vedno mlademu Triglavcu čestitamo ob njegovi 70letnici in mu kličemo: »Še na mnogo leta, slavna stara hiša!

Smrt dveh otrok zaradi opeklin od kropla

Murska Sobota, 30. januarja

Pri posestniku Kerčmarju v Hodošu so klali. Dela je bilo mnogo pri hiši. Med tem ko so moški rezali meso, so ženske pripravljale klobase. Gospodinja je ba skuhala klobase in odnesla masno vodo v shrambo, da posame maščobo, ko se bi voda ohladila. Domača otroka, Margita in dva leti stari Oskar, sta se brezskrbno podila po hiši. Nenadno pa se je sines Oskar po nepravdnosti zaletel v posodo, v kateri je bila vrela voda. V naslednjem trenutku je že silno zakričal in se brezupno otepal, da bi se izkobilal iz posode. Vsi prestrašeni so domači takoj priskočili k dečku in ga dvignili iz vrela vode z groznimi opeklinami po vsem telesu. Takoj so poklicali zdravnika, a je bil vse trud zaman. V velikih mukah je nesrečni deček kmalu za tem umrl.

Skoro sličen primer se je zgodil nekaj dni prej v Šaloveh. Posestnika Kukiča Jurija in njegovo ženo je zaprosil sosed, da bi mu prišli pomagat pri kolinah. Ustregla sta prošnji in šla s svojim 2 leti starim

vnukom Frančkom k sosedu. Medtem ko je mož pomagal pri klanju svinje, je žena pomagala gospodinji v kuhinji, kjer se je Franček igral z domačimi otroki. Pri tem pa je padel v lonec z vrela vodo, postav-

ljen poleg ognjišča, tako da je sedel v kropu. Hitro so ga navzočni potegnili iz vode in mu skušali na vse načine olajšati bolečine, a vse zaman. Tudi poklicani zdravnik ni mogel rešiti ubožku življenja.

Lepote bohinske zime

Bohinj, 30. januarja

Nestrpno je Bohinj pričakoval snega, ne toliko zaradi zimskega sporta, kakor zaradi krajevnih razmer, ker se kmet in delavec preživljava v zimi v glavnem s prevozom lesa in drv iz višje ležečih gozdov, do koder ni cest, obstajajo pa zimska izvorna pota. Ze sv. Neža je namigavala na sneg, kar se je proti koncu tedna tudi uresničilo. Za to zimo smo ga dobili čisto dovolj, saj ga je v dolini nad 60 cm. Poleg tega pa imamo krasno solnčno vreme, brez mraza, kakor nalašč za zimski sport. Le čež noč zleze toplomer za nekaj stopenj pod ničlo. Smučarji bodo še vedno lahko prišli na svoj račun, saj je smuka prav ugodna. Ob Bohinjskem jezeru, kjer so v bližini izvrstni smuški tereni, se dobi prehrana in zakurjene sobe po jako nizki ceni v hotelih Sv. Janez, pri Sv. Duhu in pri Zlatorogu, kakor tudi v gostilnah nedaleč od jezera. V kočah na Voglu in na Planini na Kraju, so še prenočišča na razpologo. Pri Sv. Janezu se bo vršil smučarski tečaj od 1. februarja dalje pod vodstvom smučarskega učitelja SPD.

Letos ostane Bohinj najbrže brez tekem. Za tekme večjega obsega bo v bodoče bolje preskrbljeno. Skakalnice se namerava podaljšati, tako da ne bo dosti zaostajala za ono v Planici. Od zadnje olimpijade je bilo zgrajenih že več manjših vil, ki bodo služile ob takih prilikah za prenočevanje udeležencem. Pred to zimo pa je bila dograjena štirinadstropna vila ge. Marice Jerajve, sedanje upraviteljice hotela Sv. Janez, na malem hribočku za hotelom Sv. Janeza. S to impozantno stavbo, zidano v gorskem slogu, ter notranje najmoderneje urejeno, je Bohinj precej pridobil. Vila je obdana s smrekovim gozdom in ima lep razgled na jezero in na Triglav, kakor tudi na ostale vrhove bohinjskih gora. Taka

podjetnost zasluži pač vse priznanje. Bohinj se od leta do leta bolj in bolj pripravlja za zimo, za lepi beli sport.

Za mater in hčer - smrtno kazen

Odločna zahteva državnega tožila v zagrebškem procesu - Sodba bo razglašena v ponedeljek

Zagreb, 30. januarja

Drugi dan razprave proti Ani in Adeli Trulovi se ni razlikoval od prvega. Dvorana je ostala nabit polna, obtoženci pa sta še vedno dajali kratke, nejasne odgovore. Pri drugem zaslišanju je Adela Trulova sploh molčala. Predsednik ji je dejal:

— Ali ste prej tudi vedno molčali in samo gledali? Ali ste molčali tudi v šoli in v službi?

Obtožnica tudi na to ni odgovorila, predsednik pa se je obrnil k njeni materi.

— Ali ste rekli zvečer pred dogodkom svoji hčeri, da boste sina ubili?

— Ne spominjam se, da bi bila rekla.

— Vaša hči je izpovedala, da ste prišli k njej v kuhinjo ter ji rekli: Sedaj je gotovo!

— Tega se ne spominjam.

— Vaša hči je priznala, da je bila v sobi, ko ste prišli tja, da ubijete sina, in ne v kuhinji, kakor vi trdite.

— Od strahu ni sploh ničesar vedela, kakor od strahu tudi jaz nisem vedela, kaj delam.

— Ali vas ni bilo strah ubiti sina? Ali niste mislili tedaj na Boga in na ljudi?

— Ona se ga ni niti dotaknila, je naglo odgovorila Ana Trulova. Slavno sodišče, delajte kakor veste, samo hčerko mi rešite, ker ona ni kriva. Rešite jo, ker prevzamem vse nase!

— Vidimo, da branite hčer, vedeti pa moramo, kaj je resnica, je starko zavrnil predsednik.

Vsa dvorana je z največjo pozornostjo poslušala pričevanje Izidorja Trula, brata umorjenega. Ko je stopil Izidor pred sod-

nike, sta mati in sestra uprli vanj prestrašene poglede. Na predsednikovo opombo, da se po zakonu lahko odreče pričevanju, je Izidor odločno odvrnil:

— Hočem pričati zavoljo pravice!

In potem je pripovedoval o žalostnem življenju svojega brata Viljema. Navedel je, kako sta mati in sestra naj navalili že tedaj, ko je bilo treba poravnati stroške za razdelitev očetovo zapuščino. Mati in sestra sta zahtevali, naj plača Viljem vseh 5000 Din. Viljem pa je plačal samo polovico. Ze tedaj se je začel v hiši pekel. Seveda je bil Viljem mnogokrat srdit, a mati in sestra sta ga neprestano izživali. Ko je izgovil zaslužek, mu doma ni bilo več mogoče živeti in nekajkrat je tožil bratu, da ga hočeta mati in sestra zastropiti. Ob zaključku svojega pričevanja je Izidor še enkrat naglasil, da je vse povedal samo zavoljo pravice. Ko je bilo zaslišanje končno, se je predsednik obrnil k Ani Trulovi z besedami: No, ali ste slišali, kako je pripovedoval vaši sin, da ste dajali pokojniku zdražbeno steklo v jed?

— Nešto sam čula, ali nič razumela, je odgovorila obtoženka.

Za Izidorom Trulom je prišla na vrsto neka sosedja Trulovih, ki je navedla, da ji je stara Trulova nekoč pripovedovala o hudem prepiru s sinom ter pristavila: Joj, joj! Tisoč dinarjev bi dala, če bi ga kdo ubil. O Viljemu je sosedja pripovedovala, da je bil trezen in zelo varčen.

Državni tožilec je v svojem govoru poudarjal, da je popolnoma jasna psihologija strahu zločina. Mati in hči sta živeli v veliki, skoraj neupravičeni ljubezni, a tudi v brezmejnem sovraštvu do sina in brata. Vezi med materjo in hčerjo so bile tako tesne, da si ni mogoče misliti, da bi ona storila nekaj brez druge. Kar se je zgodilo, to sta hoteli obe, najpopolnejšo vzajemnost matere in hčere pri mislih in dejanjih pa razlaga tudi neomejena pohlepnost obeh obtoženek. Za obe je zahteval smrtno kazen ter pristavil, da nima izraza, s katerim bi lahko dovolj označil strahoto zverinega zločina. Če rečemo, da je zločin zverinski, je to premalo, ker tudi zveri kaj takega ne delajo.

Braniteljica sta govorila o hysteriji obeh obtoženek, branitelj Adele pa se je skliceval tudi na priznanja njene matere, ki hčer

KULTURNI PREGLED

Mariborsko kulturno pismo

V petek zvečer je predaval v mariborski Ljudski univerzi univerzitetni profesor dr. France Veber iz Ljubljane ter nadaljeval svoja izvajanja o kritiki materializma. V znanstveno-pregnatnih izvajanjih je razdeljeval in navajal dokaze, ki pobijajo tri pogankje materializma - bitnosni, vrednostni in socialni materializem. Predavatelj je izhajal iz osnovnih elementov tako zvane povnanjene in ponotranjene pozornosti. Povnanjena pozornost je v razvojnem pogledu osnovne važnosti in se nanaša na zunanji fizični svet, ponotranjena pozornost pa se tiče notranjega duševnega dogajanja. Brez povnanjene pozornosti bi ne mogli spoznavati nje fizične bitnosti, brez ponotranjene pozornosti pa ne notranje duševne bitnosti. V tej konkluziji pa je bitnosni materializem v svojem osnovnem nauku spodbit. Prav tako pa je omajan v svojih temeljih vrednostni materializem, ki uči, da je fizični telesni svet nad vse vreden, ostalo pa nič, z umskim dogajanjem, da je vrednost zunanjega fizikalnega sveta dana šele po vegetativnem (rastlinskem) življenju,

vrednost rastlinskega sveta šele po animaličnem (živalskem) življenju), vrednost živalskega življenja pa se meri in tehta lahko šele po pojavu človeka, ki je po svojem bistvu pravi mikrokozmos, združuje v sebi prvine nje telesnosti in notranje duševne akcije. Socialni materializem pa je v bistvu prenos vrednostnega in bitnosnega materializma na družabno področje. Spodbite temeljev prvega in drugega pri naša s seboj iluzornost naukov socialnega materializma, ki predstavljajo gospodarske dobrine in tehnični napredek preko vseh ostalih vrednot.

Odlučni znanstvenik filozof je bil za svoja bistrourna izvajanja deležen toplega aplavza.

V nedeljo zvečer je bil v veliki uniohski dvorani spominski koncert v počastitov 700-letnice smrti velikega prosvetitelja in učenika sv. Save. Organizatorji tega koncerta so umeli uvrstiti v spored pestro galerijo skladb in izvajajočih oseb ter zborov. Iz vseh izvajanih skladb je vel dih neke prarodne toplote, ki je vzpostavil med izvajajočimi ter poslušajočimi intenziven

kontakt. Najprej je bil na sporedu solistični nastop našega opernega baritonista Frana Neraliča. Njegov obežni in prozni bariton je prijetno zvenel ob Mokranjčevi skladbi »Tri junaka« in Gotovčevi »Našo Erbeze«. Na klavirju ga je spremljal prof. Vasilij Mirk. Skoro četr ure je trajalo izvajanje znamenitega »Elegijskega tria« od S. Rahmaninova v D mollu. Pri tem je naš slovit Brantlov trio ponovno pokazal ves čar svoje tehnične rutine, sigurnosti ter posebne odlike, ki daje vsem trem članicam tega tria možnost, izvajati posameznim instrumentom redko dojeete finese. F. Brantlova je dovršena umetnica na gosli, V. Gara mojstrska čelistka, M. Rusy temperamentna klaviristka. V tem »Elegijskem triu« izzveneva čarobna melodičnost v svojevrstne akorde, dasi so sicer v drugih skladbah tega genialnega ruskega skladatelja zaznatni občajno nacionalno folklorni vplivi. Brantlov trio je vnesel v spored neko toploto. Komorni moški zbor, ki se je nedavno osnoval, pa je prinesel v koncertni spored neko svečano prazničnost. V svoji sredini ima preizkušene soliste in pevke umetnike, ki bodo pod vodstvom prof. V. Mirk dležni izvrstnega dopolnilnega solanja. Zbor je izbrusen v tehniki, sočen v dinamiki, v podajanju ulit in kompakten, v uporabi glasovnega materiala izenačen. Glasovi so se v teh pretežno mehkih spevih (Lisniski, »Oče

razbremenjujejo. Po govoru Adelnega zagovornika je predsednik razglasil, da je razprava končana in da bo sodba objavljena v ponedeljek popoldne.

Po 10 letih iščejo žrtev roparskega napada

Brežice, 30. januarja

Pred dobrimi desetimi leti je bila v okolici Krškega in Brežic na delu večja družba tololvajev, ki sta jo vodila brata Ivan in Lojze Galič ter Mihael Ajster iz Dolenje Ribnice pri Krškem. Može so z vojaškimi karabinkami oboženi ustavljali ljudi na cestah in prirejali roparske napade po okoliških vaseh. Voditelji družbe so bili pozneje aretirani in so dobili odmerjeno kazen. L. 1924. so razbojniki iz te družbe na cesti med Dolenjo Ribnico in Samoborom napadli in izropali tudi nekoga čevljarja, ki se je z blagom hotel na sejem v Samobor. Odnesli so mu precejšnjo množico novih čevljev ter srebrno žepno uro z zlato veržico, vredno 900 Din. Ura je bila znam-

Ljubavni par:

Ko slišiš, da prihaja mati tedaj kašljaj! Zato boš dobil dinar.

Mali Janezek:

Ne morem, sem pravkar pojedel Bronchi bon

IZDELEK »UNION«, ZAGREB

ke International-Watsch. Orožniška postaja v Brežicah išče zdaj tega čevljarja, ki je neznanca imena in neznanega bivališča, da se mu izroči, kar je tedaj še ostalo od plena.

Poneverba v radeški papirnici

Aretacija nameščena, ki je s sleparskimi manipulacijami poneveril nad 16.000 Din in neosnovano ovadil svojo tovarišico zaradi vohunstva

Radeče, 30. januarja

V našem idiličnem mestu so vladale zadnje čase med nekaterimi domači neznosne razmere. Marsikdo se je zaradi tega izogibal javnih lokalov, zlasti pa gostilniških pogovorov, ker se je bal, da ne bi imel neprijetnosti na sodišču bodisi kot obtožene ali pa kot priča. Naše sresko sodišče je obravnavalo v poslednjem času več takšnih tožb.

Kakor bomba pa je padla med domačine senzacija, da je nameščenc M. I. v Piatnikovi papirnici v Radečah poneveril v času od 24. oktobra lani do 25. t. m. večjo vsoto. M. I. je bil v papirnici zaposlen kot skladiščnik in je imel opravka z dovažanjem in izvažanjem raznega blaga. Poneverjen mu je bila naloga, da je sprejemal od železniške uprave na Zidanem mostu tovarne liste in avize za blago, poslano iz tujine. Možak pa je na avizih kratkoma pripisoval večje zneske, kakor jih je beležila uprava železnice, ter je s tem vršil prevaro na škodo papirnice. Železniški upravi je seveda izplačeval vsote, ki jih je naznačevala sama, viške pripisa pa je pridrževal

za sebe. Na ta način je na llt tovornih listih poneveril 16.474 Din. M. I. je svojočasno opravljal službo železniškega prometnega uradnika, pa mu je ta poseel šel še posebno dobro izpod rok.

Prevaro je prvi opazil knjigovodja gospod Lottspeich, ki je zadevo prijavil oblastvom in so naši orožniki moža aretirali in ga izročili tukajšnjemu sodišču.

Značilno je, da je M. I. pretekli mesec neosnovano ovadil svojo tovarišico, da vrši vohunstvo v prid neki tuji državi. Ovađenka je bila načelnica našega Sokola. Seveda je morala imenovana v zapor in izgubila je tudi službo.

Hudomušnost usode pa je hotela, da je bil ovadah in poneverjalec M. I. aretiran in oddan v zapore prav na isti dan, ko so prišli sodni spisi iz Beograda, da se proti sokolski načelnici ustavi vsako sodno postopanje, ker je sum vohunstva popolnoma neutemeljen. S tem je dobila načelnica popolno zadoščenje, saj je bila le žrtev ostudnega denunciantstva. Pričakujemo, da jo bo Piatnikova tvorica sprejela spet nazaj v službo.

Iz Čakovca je šla krast na litijski sejem

Ljubljana, 30. januarja

»Jutro« je poročalo, kako se je 10. decembra pojavila na sejmu v Litiji izredno premetena žeparica, ki je izvršila več tatvin ter je bila naposled zasačena. Bila je to 51letna čevljarjeva žena Zofka Hajdinjakova iz Pribislavcev pri Čakovcu. Obtoženica ji je napravila 11 žepnih in drugih tatvin za 1442 Din; nabrala je celo zalogo sejmjskih stvari in jih celo odposlala po železnici.

Zofka, suhljasta in majhna ženska, je bila danes pred malim kazenskim senatom. V svojem narečju je zatrjevala: »Prosim lepo! Nisam ja nič vukrala. Mlada nisam krala, a stara se nisam navučila.« Pripovedovala je dosti smešno zgodbo, kako je doma zbolela na hudi ušesni bolezni. Namerila se je v Zagreb, a na Zidanem mostu ji je neki gospod nasvetoval zdravnika v Ljubljani. »Zakaj ste pa prišli v Litijo?« jo je prekinil predsednik. »Lepo hi prosim. Nisam znala, kaj je Litija. Misli-la sam, da je Ljubljana.« Nu, ker je bil ravno sejem, se ji je tako zmešalo, da je pozabila na hude bolečine v »vuh« in je

začela nakupovati razno blago. In pri »nakupovanju« je bržčas imela pomočnico. Skratka, zaradi petih tatvin je bila obsojena na 10 mesecev strogega zapora, v ostalem pa oproščena. Sodbo je vđano sprejel, češ: »Kaj merem zato. Bum morala potpeti, kriva pak nesam.«

Cela domačija žrtev ognja

Konjice, 30. januarja

Pretekli petek popoldne je nastal ogenj v stanovanjski hiši posestnika Gošnjaka Josipa na Prevratu pri Konjicah. V trenutku so zajeli ogneni jeziki tudi poleg stoječe veliko gospodarsko poslopje in se eno zgradbo. Zaradi močnega vetra je bilo gašenje oteženo. Le z največjim naporom so rešili živino iz hlevov in najnujnejše pohištvo in obleko. Zgorela sta tudi dva prašiča.

Domači gasilci so delali z vso poštvalnostjo in jim gre hvala, da so rešili v neposredni bližini stoječe sosedna poslopja, ki so vsa s tlamo krita. Škoda je velika in bo za ponovno pozidanje potrebnih gotovo 100.000 Din, medtem ko znaša zavarovalnina komaj četrtno te vsote. Požar je nastal, ker so se vnole saje.

Neguajte svoje zobe

S PASTO, KI JE NA VISKU NAJPOPOLNEJŠIH SREDSTEV ZA NEGO ZOB IN UST, J »RIVIERO« ZOBNO PASTO. ZAHTEVAJTE JO IZRECNO.

naše, šone, »Zvonček«, Mokranjac, »Mirjana«, ako izvzamemo nekatera mesta v Mirkovi »Katric« in Ravnikovi »Kam si šla, mladost ti moja«, preživeli v elementarni zborovski aktivnosti. Prvi tenor sta pela Živko in Cestnik, drugi tenor Ostrovska in Sever, prvi bas Neralič in Faganelli, drugi bas Sita, Trstenjak in Fran Avsenak, matični dirigentov namestnik. Žal ni mogel sodelovati naš popularni gledališki tenor Belizar Sanein, ki je bil zaradi uprizoritve »Carjevič« zadržan. Matični mešani zbor pa je prednašel že od žalnega počastitvenega koncerta sem znani učinkoviti skladbi, in sicer Grečianinov »Oče naš« in Mirkovo »Domovine«. Podajanje je bilo na nekaterih mestih čistejše in zlatejše, solistični altovski recitativi L. Verdralove v »Očenašu« polnozvočen. V prof. M. Kozini ima zbor dobrega učitelja in vzgojitelja k napredku in v vse lepšim uspehom. Koncert se je zaključil s himno sv. Savi v priredbi prof. Kozine. Himno so navzočni ljubitelji lepe glasbe, ki so dvorano dobro napolnili, poslušali stoje. — c.

Javna produkcija državnega konservatorija

Dne 28. t. m. ob 18. se je vršila v dvorani Filharmonične družbe l. letošnja javna produkcija gojencev državnega konservatorija ljubljanskega in je bila posevečena spo-

minu sv. Save. V tem znamenju je bil zastavljen tudi spored, ki je obsegal le skladbe slovenskih skladateljev. Program je bil kolikor možno pestro izbran ter je med drugimi tudi nekaj pri nas še neizvajanih skladb, tako tri pesmi iz cikla sedmih kraških samospesov naše edine komponistinje Brede Štekovce, »Vizijoc za violino in klavir mladega Uroša Prevoška, ki je tu doživela svoj krst in nekaj ruskih skladb. Na sporedu so bili poleg obeh navedenih zastopani še skladatelj Napravnik, Glazunov, Skrbabin (z dvema skladbama) Ljadov, Prokofjev (s štirimi klavirskimi komadi) in Dvořák. Izvajane so bile kompozicije za violino, klavir, rog, teret dveh violin in viole, in petje. Poleg tega pa še dve točki deklamacije. Nastopili so gojenci Ivan Žižmond, Josip Brdnik, Darja Dernovšek, Valens Vodušek, Uroš Prevoršek, Vida Rudolf, Roza Lubec, Albert Dermelj, Janja Baukari in Jože Gale, poslednja dva kot deklamatorja iz dramske šole prof. Sesta. Zastopani so bili violinski razredi profesorjev Ivančiča in Šlajsa, klavirski prof. J. Ravnika, pevski ge. V. Wistinghausove, komorni prof. Šlajsa in rogovi prof. Moravca. Pri klavirju so odgovarjajoče točke spremljali gojenci Gustav Müller, Olga Šporn, Marta Osterc in Pia Menardi.

Vse točke so bile temeljito pripravljene in primerno izbrane za različne stopnje izvežbanosti nastopajočih gojencev. V kompižijskem oziru je naravno zbudila največ zanimanja »Vizijoc Uroša Prevora-

JUTRI PREMIERA

PODMORSKI PEKEL

To je pravo filmsko čudo. Posnetki pod morsk gladino prvokrat v filmu.
Scene, kakršne še niste videli.

Tel. 21-24

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24

Rezervirajte vstopnice v predprodaji. Predstave ob 4., 7.15 in 9.15 uri.

Domače vesti

Čitatelji „Slovenca“ vendar niso bedaki!

Zupan za deželo nam piše:
Iz Maribora mi je nekdo — kuo, ne vem — poslal nedeljsko številko „Slovenca“. Reče je bilo zahtevno, kar piše list o volitvah v senat. Očitno je bila torej številka namenjena meni kot volilcu pri senatnih volitvah. Iz radovednosti sem ti isti članek tudi prebral. Poln je izbi in huj-skarij, kakor smo jih od klerikalcev že navajali. Zato jim tudi noben zupan nase-del ne bo. Debelja je prav posebno ona, da je Zebotova lista „nevturalna“ in torej ne-kako nad strankami. Temu se morajo šo krave smejati.

Nekaj drugega pa je, kar sem hotel po-vedati. Za malo se zdi meni in se mora zdeli tudi vsem bralcem „Slovenca“, trditi, da je „letos prvič omogočeno stopiti na plan v politično bojno areno vsem ti-stim, ki se s dosedanjim politiko JNS niso mogli strinjati“. Prej — tako trdi „Slovenec“ — je JNS s pomočjo državnega aparata onemogočila vsak javen nastop svo-jih nasprotnikov. Ta je pa res predebela! Kaj pa pri občinskih volitvah 1. 1933? Kaj takrat klerikalci niso nastopili? Kje pa je potem Zebot dobil podpise za svojo kandi-datno listo?

Čudim se „Slovencu“, da si upa s takimi debelimi lažmi pitati svoje bralce. Kaj jih ima res za neumne backe, ki morajo vse verjeti, kar jim natvezi? Jaz pa jih nimam za bedake in zato mislim, da je tako pisa-nje grda žalitev. Kako dolgo bodo to še prebavljali in trpeli?

Jubilej zaslužnega pedagoga. V Novem Sadu je praznoval te dni čil in zdrav svojo 80 letnico zaslužni prosvetni delavec Stevan Milanović, ki je polnih 42 let deloval na novoosvojenem gimnaziju kot profesor in ravnatelj. Upokojen je bil leta 1922. Slar-beneec se že dolga desetletja vneta udele-žuje pri Matiji Srbski in se je tudi naju-odbor pridružil mnogostevlinim deputaci-jam, ki so starčka obiskale ob njegovem življenjskem jubileju.

Odlikovanje treh delavcev RK. Glavni odbor Rdečega križa v Beogradu je od-likoval tri člane občinskega odbora Rdeč-ega križa v Guštanju s srebrnimi kolajna-mi. In sicer Kotnikovo Emo, učiteljica v Guštanju, Šimona Rudolfa, šolskega upra-vitelja na Toltem vrhu pri Guštanju, in Volavska Karla, privatnega uradnika v Guštanju. Čestitamo!

Iz sodnopslariške službe. Abs. pHil Vladimir Franković je imenovan za urad-niškega pripravnika pri apelacijskem sodi-šču v Ljubljani. Zvanjenik Maks Jalovec je od sreskega sodišča v Ljubljani preme-ščen kot sodni kancelist k sreskemu sodi-šču v Sevnici. Na njegovo mesto pride od državnega tožilstva v Ljubljani dnevičar zvanjenik Miroslav Rihter. Uradniška pri-pravnica v Ptujih Iva Železnik-Debeljaka je premeščena kot sodna kancelistinja v Kranjsko goro. Pisarniška uradnica 9. sku-pine Anela Obranova pa je premeščena iz Kranjske gore v Ptuj.

Kašelj in hripavost

ublažilo

Mr. Bahovčev „Smreka“-bonboni (Finomentol)

sestavljene iz smrekovega ekstrakta in men-tola. Kadi tega zrahljajo katar, olajšajo izločevanje sluzi ter desinficirajo usta in grlo.

„Smreka“-bonboni

zavitek Din 3.— in 5.—

Apoteka

Mr. L. Bahovec

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 12

Radensko

Čim občutite najmanjši prehlad ali neugodnost, vzemite večkrat toplo mleko z Radensko

Mehča sluz, olajšuje kašelj, čisti in jači kri proti infekciji. Večina težkih zimskih bolezni: gripa, katar, revma itd. so posledica »malih, nedolžnih« prehladov. Zatrte bolezni takoj v začetku! Zaradi joda, litija in ogromne množine drugih zdravilnih mineralov je Radenska naravnost idealna v to svrhu!

okoliško prebivalstvo, da se grabiški breg takoj popravi in se že v tem banovinskem proračunu vstavi primerna vsota. S popravilom bi se uresničile že davne želje okoličanov, na drugi strani pa bi se za daljši čas omilila v teh krajih brezpo-selnost.

Banjaluške hiše se rušijo v reko Vr-basa. Premikanje tal na levi obali Vrbasa, ki ga opažajo že tri mesece, postaja vsak dan nevarnejše. Teren je pregledala sicer strokovnjska komisija, v varstvo okoliš-kih hiš pa ni bilo ničesar ukrenjeno. Ne-ki okoličani so se iz svojih hiš že izselili, drugi pa še prebivajo v svojih domovih, ki so v veliki nevarnosti. Banjaluska ob-činska uprava se je sedaj obrnila na ba-novino, naj bi se čimprej izvedla obramb-na dela, ki so jih pripravili strokovnjaki. Potrebna po predvsem zgradba velikega obrambnega zidu, ki bo egal do banjaluškega mostu.

Že šesti požar v enem mesecu. V tork zavčer je začelo goreti v kletnih prostori-h hiše Karla štirma, čevljarskega moj-stra v Zgornjih Stranjah. Gasilci so bili takoj na mestu in tako je oženj povzročil le manjšo škodo, za kakih 2000 Din. V tem mesecu je to že šesti požar v kamni-skem okolišu.

Razkritje skrivnosti človeka z mnogi-mi imeni. Dalje ko leto dni je beograjska policija raziskovala preteklost nevarnega sleparja Otona Kodege-Kamenskoga, ki se je v enem letu petkrat oženil ter izvršil nebroj drugih sleparij pod najrazličnejši-mi imeni. Ko so ga v Beogradu zaprli, so našli pri njem 12 ponarejenih legitimacij. Ena od teh se je glasila na ime Blažek in

Kavarna Nebotičnik

nudi od danes naprej svojim gostom

DNEVNI ZAJTRK

belo kavo z medom, ali maslom ali jajcem in pecivom za dinarjev 6.—. Gostom je na razpolago velika izbira tu- in inozemskih časopisov in ilustracij. 12SS

ponarejena je bila s štampiljko občine Stari trg pri Ložu. Tudi za beograjsko so-dišče, ki ga je obsojilo na 5 let robije, je bila preteklost sleparja velika ugan-ka. Sedaj pa je beograjska policija dobila iz Prage podatke, iz katerih je razvidno, da je pravo ime sleparja Geza Radvany-Reich, ki je doma iz neke obmejne madžarske vasi na češkem ozemlju. Podatki, ki jih je zbrala praška policija, navajajo tudi, da je bil Reich že večkrat obsojen zaradi prevar in enkrat tudi zaradi uboja. Več let je preživel v madžarskih kaznilnicah, iz zapora nekoga češkoslovaškega sodišča pa je še pred razpravo pobegnil in potem na-daljeval svoje pustolovščine na Madžar-skem.

mlada detomorilka. V prijazen vasi: Sv. Petru pri Radečah je imela komaj 18let na mladenka nezakonsko dete. Zaradi strahu pred sramoto je nesrečno dekle novorojeno dete, katerega oče je bil že umrl usmrtilo. Orožniki z Zidanega mosta so zaslišali nezakonsko mater, ki je dejanje skesano priznala. Z nepremišljenim dejanjem mlade nezakonske matere se bo bavilo sodišče v Laškem.

Svčarski smučarski mojstri Prazer, Buesmann, Zogs in Julen uživajo redno Ovomaltino.

Obledelje obleke barva v različnih bar-vah in plisira tovarna JOS. REICH.

Da omogoči tudi širšemu občinstvu uživanje znanega izdelka OVOMALTINE, je tvrdka dr. A. Wander d. d. dala v pro-met novi omet OVOMALTINE pod ime-m »Ljudski zavojček«, ki se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specialnih trgovi-nah za ceno Din 7.25. To odločitev št. dr. A. Wander pozdravljamo, ker smo uverjeni, da je s tem omogočen dostop OVOMALTINE v vsako hišo.

PERMA-TEX Najboljše od najboljšega
En poskus — preprčali se boste!

PRIDE VELEFILM

PEER GYNT

po Ibsenovih motivih — Epopeja Norveške

Iz Ljubljane

u— Namestnik oana g. dr. Pirkmajer jutri 1. februarja ne bo sprejemal strank, ker bo službeno odsoten.

u— Ljudska univerza v Ljubljani. Dre-vi ob 19.15 bo predaval na državni trgov-ski akademiji prof. g. dr. Kropivnik Rudolf o socialnih gibanjih in teorijah v novejši dobi.

u— Nezgode v gorah in prva pomoč. Pod okriljem alpinistične šole, ki jo je or-ganizirala Skala, je v tork zvečer preda-val pred prav številnim auditorijem v šol na Ledini dr. Bogdan Brečelj o prvi pomo-či v nevarnosti. Zanimanje za ta predava-nja je nad pričakovanje veliko in pred-snočnjim se je v učilnici, v kateri je ko-maj za 40 ljudi prostora, natrik okrog 120 poslušalcev. Obžalovanja je vredno, da Skala za tako pomembno prireditve, kakor je ta njen tečaj, ni mogla dobiti primer-nejših prostorov. Dr. Brečelj, ki je sam iz-kušeni alpinist in smučar in ki je vodil že nešteto reševalnih ekspedicij v naših go-rah, je proučeval organizacijo reševalne službe tudi v inozemstvu in je imelo nje-govo predavanje še poseben pomen. V si-ki in besedi je nazorno tolmачil pravil-no ravnanje pri poškodbah, ki imajo za

ljano je znal privabiti k sebi številne znance, saj pa je tudi vsakomur postregel zadovoljivo in pošteno. Uglednega mo-čaku bodo jutri ob 16. spremlili k večnemu po-čitku. Blag mu bodi spomin, žalicočim naše iskreno sožalje!

u— Prirodoslovno društvo v Ljubljani vabi vse člane na redni občni zbor, ki bo danes v četrtek 31. t. m. ob 17.45 v bau-konski dvorani univerze. — Odbor.

u— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani ima v petek 1. februarja ob 18. znanstveni sestanek v predavalnici inter-nega oddelka Obče državne bolnišnice. Na sporedu je predavanje dr. A. Brečelja sen.: Primer nenavadnega ozdravljenja. — Vsi gg. zdravilniki vabjeni.

u— Primorsko akademsko starešinstvo vabi vse svoje članstvo na redni sestanek, ki bo dne 1. februarja ob 8. zvečer v pu-sebni dvorani restavracije Siamici. Sesta-nek bo združen s diskusijo o aktualnih vprašanjih emigracije. — Odbor.

u— O Dodekanazu bo predaval priznani predavatelj g. dr. Branko Vrčon drvi ob 8.30 na realni (Vegova ulica). Iskreno vabi društvo »Tabor«.

u— Občni zbor Ribarskega društva v Ljubljani bo dne 9. februarja ob 20. v bo-teli Metropol z občinjnim dnevnim redom in volitvijo člena odbora za eno poslovno leto zaradi novih pravičve in prilago-ditve ostalih v zvezi včlanjenih društev.

u— Zvezta gospodinj opozarja na poz-kusno kuhanje kave Hag s predavanjem, ki bo danes ob 16. uri na Bregu št. 8.

u— JNAD Jadran. Načelstvo kulturno-znanstvene sekcije javlja članstvu, da bo danes ob 20. v društveni čitalnici predava-nje g. dr. Bajčiča: Novi socialno politični sistemi. Po predavanju debata. Predavanje je strogo obvezno za vse članstvo.

u— Jadranščice! Danes ob 14. bo član-ski sestanek s predavanjem in je strogo obvezno za vse članice. Pridite točno!

u— Poroka. Danes se poročita v Ljub-ljani uradnik banske uprave g. Romin Franjo in gđ. Marija Jukičeva iz Splita. Čestitamo!

u— Podmorski pekela med Dračem in Tarentom nam pokaže, kakšna bo bodoča vojna na morju. To delo pa ni samo po-doba vojne, je tudi slika življenja v mor-narici. Kdor se hoče nasmejati, naj ne pozabi, da v tem filmu sodeluje znani komik Durante. Ta bo zabaval vsakega. Premiera filma danes ob 16.

u— Peer Gynt je velefilm, ki ga bo te dni predvalj Elitni kino Matica. To je največja filmska drama, kam so jih do sedaj videli v Ljubljani. Zagreb, ki ni baš navdušen za drame, je predvalj to delo preko 14 dni, kar je pač rekord za film-sko dramo. Povsod, kjer se je to delo pre-dvajalo, je želo ogromen uspeh.

u— Šentjakobčani ponove na Sveučilo in v nedeljo ob 20.15 uri izredno zabavno ve-seligrvo v 4 slikah »Matavej Matijac«, ki je pri vseh dosedanjih vprizoritvah do kra-ja napolnila dvorano in dosegla velik uspeh. Občinstvo, ki ljubi zabavo, naj po-sesti predstavo ter točno zasede svoje pro-store. Predprodaja vstopnic za obe pre-dstavi bo od sobote dalje. — Rezervirane vstopnice je dvigniti najkasneje do 20. ure, sicer se bodo oddale drugim posetnikom.

u— Ti moj sveti Anton, vseh zaljublje-nih patron, kako ti rad nazgajam onim, ki se res radi imajo! Tvoje največje veselje je nagajati, a vendar si tako dober, da imaš rad vse zaljubljenec, zaljubljenici pa Tebe. Kako znaš vezati pravo ljubezen in srca. Nam bo pokazala prelepa češka ope-rata, ki jo bo predvajala ZKD že v petek v Elitnem kinu Matic. Predstava bo ob pol 15. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50 Din.

u— Usoda starega berača. Policijska uprava je ovadila okrožno sodišču sta-rega berača Janeza Kušarja, ker je po svo-ji navadi, ko pride iz zapora, stal pred franciskansko cerkvijo ter prošil pasante za milodare. Naberati je ta dan 31 Din. Kušar bo kmalu obhajal poseben jubilej. Star je okoli 70 let in izučen krojaške obr-ti, bil pa je že 28 krat kaznovan zaradi raznih deliktov, presedel je enkrat daljšo ječo. Kušar je sam poželji: »Za delo sem nesposoben in tudi nikdo me ne mara za-radi starosti vzeti za pomočnika. Beračim, ker bi drugače moral od lakote poginiti. V Ljubljani je pač za berače malo bolje, kot na deželi, kjer so tudi sami reveži.«

u— Iz kriminalne statistike ljubljanske-ga okrožnega sodišča. Lani je bilo na novo prijavljenih 1613 ovadb, predlanskim 1691 zaradi raznih zločinov. Zasebnih ovadb je bilo 73. V 733 primerih je bilo kazensko postopanje ustavljeno. Glavnih kazensko razprav pred kazenskim senatom in sodni-ko-pomicincem je bilo 733, dočim predlanskim 779. V preiskovalnem zaporu je bilo lani 965 obdolžencev, predlanskim 740. Ob koncu leta 1934. je bilo v preiskoval-nem zaporu 117 oseb. Število javnih ob-

ška, ki jo je skladatelj sam izvajal. Sklad-ba kaže mnogo samoniklih potez in je pi-sana z dobrim poznavanjem obeh instru-mentov, odlikuje pa jo tudi dosledno izve-dena enotnost v nastrojenju. Kraški samo-spevi Brede Šečkove so sicer preproste, a odkrito občutene pesmi, ki zaslužijo vsjo pozornost; odlikuje jih primerna lahka izvedljivost. Ostale skladbe spadajo k želez-nemu slovanskemu repertoarju, izvemšji morda Glazunova »Sanjarijaci« (tako bi bilo brez greha prevesti naslov »Réverie«) za rog in klavir, ki jo je gotovo manj čutil. Vsi nastopajoči so bili deležni zaslužnega top-lega aplavza, h kateremu se primešajo, kot je pri takih prireditvah pač povsod in vedno običaj, izrazil priljubljenosti in po-znanstva. Odobravanju pa je bilo v vsakem oziru in pri vseh točkah prav gotovo zaslu-ženo in naj bo nastopajočim v bodrilo k na-daljšjemu študiju.

L. M. S.

ničnimi zanimivostmi. Dr. Anton Debel-jak je svoje živahno topisno krajljanje »Skozi Crno goro in črnoorjico« razši-ril na Dalmacijo in pod naslovom »Po si-nji Adriji« pripoveduje o svojih vtiških iz Boke Kotorske. Anton Ingolič, ki se pri-čenja uspešno uveljavljati v našem pripo-vedništvu (v novem letniku »Ljubljanskega Zvonca« izide njegov roman) je prispeval prozo »Čestac« — zgodbo iz naše Lukarije, literarno malo znane pokrajine ob Dravi. Nadaljuje se obtožujoči in dokumentarni spis Essada bega »Zarota zoper svet«. An-ton Kappus razpravlja o vprašanju: »Ali je bil Karel May na Balkanu?« Tudi rubri-ka »Iz literarnega sveta« je zastopana, takisto Tehnični obzornik, Človek in dom, Šah, Humor in druge. Naslova slika je pesne-tek originalne risbe Hinka Smrekarja »Butarac«. »Življenje in svet«, ki stane v po-drobni razpradi samo 2 Din, toplo pripo-ročamo!

Češki glas o Preprežih pesmih M. Klop-čiča. Lidove Noviny z dne 28. t. m. so pridobile iz peresa dr. Rajmunda Habfina omeno M. Klopčiča »Preprežih« pesmic, ki jih je lani izdala Tiskovna zadruga. Češki kritik sodi med drugim: »Mile Klopčič je lirik življenjskega realizma, da, celo nje-gove vsakdanje povprečnosti, ki se je pola-šča s posebnim primitivizmom, katerega je v svoji pesniški spoznavalni funkciji po-višal takorekto na osnovni notranji organ. A ker ga spaja s silnim čuvstvenim in nravnim glasom, dosega močne učinke, s

katerimi si kmalu pridobi čitatelja.« Monografija o Meštroviciu v angleškem jeziku. Zagrebška »Nova Evropa« (dr. Mi-lan Curčin) je svoje znano knjigo izbranih Meštrovicijevih reprodukcij izdala v angle-skem jeziku. Naklada je omejena na tisoč izvodov, izmed katerih jih pride v prodajo samo osem sto. Poleg celotnega teksta v srbskohrvatski izdaji je objavljena E. H. R. Collingsa studija o Meštrovicijevem umetnostnem delu.

Esaji o ruski literaturi 19. stoletja. Srpska književna zadruga je pravkar izdala knjigo prof. Evgenija Ljakega »Ogledi o ruskoj književnosti 19. vijeka«. Knjiga je pred leti izšla v češkem prevodu in je bila prav ugodno sprejeta.

Nov beograjski tednik. Sredi januarja je prišel izhajati v Beogradu revialni tednik »Javnost, nedeljni časopis za kulturno, so-cialna, privredna in politička pitanja«. Novi časopis ureja znani pisatelj in publicist Ni-ko Bartulović. Dosej sta izšli dve številki, ki kažeta, da je novi tednik na dobri poti. Njegov program je: demokracija kot prav-no - politično in etično načelo ter realizem kot politična metoda. Kratek in jedrnat spisan članki obravnavajo razna aktualna vprašanja. Nekateri, n. pr. »Struje i uticaji u našoj poeziji« (B. Kovčević), segajo tudi v literaturo. V prvi številki smo opazili ve-ležko o slovenski založniški dejavnosti. Tu piše najbrž sam urednik, ki je dober po-znavalec slovenskega kulturnega življenja, da je v izdajanju knjig prva na svetu Nor-

veška, »koja na tri miliona stanovnika iz-daje godišnje oko 1800 knjiga, dok Sloven-ci na milijun stanovnika, što ih imaju, iz-daju godišnje oko 700 knjiga. Znači, dakle, da u izdavanju knjiga Slovenci srazmerno stoje čak ispred Norvežana, pa bi, u tom pogledu, mogli da posluže za ugled u prvom redu našim, srpskim i hrvatskim, izdavačima.«

O Andreju Gabrščku kot založniku slovenske knjige priobčuje jubilejni članek (ob 70letnici) pravkar izišla »Čehoslovaško - ju-goslovenska revija« (Praga). Spisal ga je Oton Berkopec. V istem zvezku piše Fr. B. o Slovencih v Italiji, R. Habfina pa objavlja izsledke svojega proučevanja jugoslovenskih vplivov na Kollárjevo »Slá-vy Deערuc. Univ. prof. Frank Wolfman je iz svoje že neizdane potpisane knjige o hrvaških in slovenskih pokrajinah Jugosla-vije objavil že drugi odlomek o naši »Go-renjski« »Gorensko pravé a puvačéc«. Ob koncu zvezka so bibliografske beležke An-ne Urbanove o novih prevodih iz ju-goslovenske književnosti v češčino. Iz tega spiska pomemamo, da so lani izšli v čeških listih in časopisih prevodi nekaterih pesmi Antona Debeljaka, Mirana Jarca, Srečka Kosovela, Silvina Sardenka in Antona Vodnika.

Ustanovitev nove francoske akademije. V bližnjih dneh bo v Parizu ustanovni zbor nove akademije. Hje člani bodo osebnosti iz severnega kulturnega kroga francosko govorečih dežel, zlasti iz Belgije. Ti akade-

miki ne bodo samo francoski državljani, kakor so pri Académie française. Med ustanovitelji so Claudel, Maeterlinck, Pierre Mille, Hanotiaux; nadškof iz Cambraia in ravnatelj kralj. muzejev v Bruxellesu van Puyvelde.

Roman s tezo: francosko - nemški spozrazum. Nemško založništvo Batschari je razpisalo nagrado za najboljši roman, ki se bavi z vprašanjem francosko - nemškega spozrazuma. Nagrada znaša 20.000 mark. V žirijo so: Nemeč H. Fr. Blunck, Francoz Jean Giono in Švicar E. Stichelberger.

Znamenite Wellsove razgovore s Stali-nom s komentarji Shawa, Tollerja in T. M. Keynesa, toroj osvetljene z raznih stališč, napoveduje kot prispevek k problematiki našega časa zagrebška »Nova Evropa« v srbskohrvatskem prevodu.

»Histoire de Dalmatie« je naslov dve debeli knjigi obsegaiočemu spisu jugoslovenskega esejsista, zgodovinarja in politika Lu-ja Vojnovića. To francosko spisano delo predstavlja chef - d'oeuvre L. Vojno-vića in je plod mnogoletnega truda. Izdalo ga je založništvo Librairie Hachette v Pa-rižu v okusni opremljeni in z 18 slikami na posebnih prilozkah. K temu dokumentu naših zgodovinskih pravic do celotne Dalmacije se v kratkem vrneemo z daljšim refera-tom.

Avstrijska literarna nagrada je bila po-deljena pesniku Karlu Heinrichu Waggerlu. V žiriji so bili Max Mell, Karl Ginzkey in prof. J. Nadler.

tož ob strani državnega tožilstva je bilo lani 478, predlaskim 812. Na podlagi obtožbe državnega tožilstva je bilo lani obsojenih 888 oseb. Prošenj za pomilostitev je bilo vložnih 21. Revizij je bilo prijavljenih 18.

u— Napad v temi. Zadnji čas skoraj ne mine dan, da ne bi pripeljali na kirurški oddelek bolnišnice poskodbolavca, ki je postal žrtev zahrbtnega nočnega napada na oestli. Tako se je večerj zatekel po pomoč v bolnišnico 26 letni trgovski pomočnik Joško Kršinar, ki za je prednočnim neki neznanec napadel na Tyrševi cesti in ga občutno poskodoval po obrazu. — S Ceste dveh cesarjev pa so pripeljali 18letnega vajenca Lojzeta Ambroža, ki je doma dva cepila, pa mu je odletelo poleno v glavo s takšno močjo, da je skoraj izgubil zavest. Prav tako pa je moral na kirurški oddelek 23letni gozdni delavec Pavel Rastresen iz Horjula, ki si je pri podiranju dreves na Javorniku poskodoval desnico.

u— Izgubil sem večerj od 2.—4. ure popoldne v šentjakobskem okolišču denarnico v kateri so bili važni dokumenti. Poštenega najditelja prošim, da mi najdeno denarnico vrne proti primerni nagradi. — Ivan Štefanec, Ljubljana, Kolodvorska ulica 27

Iz Celja

— O Solunu, Olinpu u Atenah je predaval v ponedeljek na Ljudskem vseučilišču v Celju g. dr. Arnost Brilej iz Ljubljane. V zanimivih izjavanjih je prikazal posebnosti obeh največjih grških mest, zlasti tudi umetnostne spomenike starih Aten. Obširno je opisal svojo pot na Olimp, na katerega se je povzpel lani v družbi s še dvema Slovencema. Olimpov najvišji vrh Mitika (2917 m) je bil premagana šele l. 1913. po padcu turške oblasti v balkanski vojni, ko so se izboljšale varnostne razmere v tej pokrajini, ki jo je naš slavni geograf Jovan Cvijić obiskoval že pred 30 leti. Ob predavanju mnogih lepih skioptičnih slik je predavatelj opisal zgodbe in nezdobe prirodo in ljudi, ki jih je naletel na tej težavni, a hvalečni poti v domovje starega Zeusa. Predavatelj je bila nabit pošta. Poslušalci so z veliko pozornostjo sledili izjavljanjem g. dr. Brileja, izvrstnega plantnca in velikega prijatelja prirode.

— O lanskim mednarodni ekspediciji na Himalajo bo predaval v četrtek 7. februarja ob 20.30 v kinodvorani hotela Skoberne znani alpinist g. H. Ertl iz Monakovega, ki se je sam udeležil te ekspedicije. Zanimivo predavanje bodo ponazorovale lepe skioptične slike.

— Na naslov mestne in okoliške občine ter železniške uprave. Ko je katastrofalna povodenj 23. septembra 1933 porušila kapačinski most v Celju, je voda odtrgala tudi plovnod, ki je bil namenjen na mostu in stanovalci na Ergu so ostali brez plovila. Ker je od takrat preteklo precej časa, prošimo mestno občino, da bi dala namestiti nov plovnod čez Savinjo, kjer je to v interesu odjemalcev na Ergu in tudi mestne plinarne, ki sicer živahno propagira porabo plina. Okoliška občina že več let ni dala poslopiti ceste, ki vodi z Brega pri mostu na Miklavški hrib. Ker je ta cesta v zelo slabem stanju, pričakujemo, da bo okoliška občina zamujeno nadoknadila, ko bo poslopila tudi ostale ceste. Sedaj, ko je nastopilo toplejšje vreme in se sneg na cestah tali, plava na cestah blatna brozga — v veliko nezadovoljstvo voznikov in pešcev. Prošimo okoliško občino, da bi dala te ceste takoj očistiti. Železniški podvoz pri hostelu »Pošte« je predmet stalnih pritožb, ker se nihče ne briga za čiščenje cestičke. Upamo, da bo železniška uprava ukrenila potrebno, da se te nedostatek odpravi.

— Krajevni protituberkulozni ligi v Celju je darovalo Društvo hišnih posestnikov za Celje in okolico hranilno vlogo v znesku 1200 Din. Za velikodušni dar se luga iskreno zahvaljuje z željo, da bi se našio mnogo posmavalecev.

— Samo še danes ob 18. je čas, da obnovite srečke drž. razredne loterije v podružnici »Jutra« v Celju.

— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 zvočna opera »Nocof s Teboj« in zvočni teatnik.

Iz Maribora

— Mojster Vasja Pirc gre v Rusijo. Svetovnega Šahovskega turnirja, ki bo v kratkem v Moskvi, se udeležil tudi naš mariborski svetovni mojster Vasja Pirc ki mu želimo, da naj bi našo domovino pri omenjenem turnirju častno zastopal. Po poteku turnirja, ki bo trajal mesec dni, mu je dana možnost, da prebije v Moskvi še dva meseca v svrhu simultanskega predavanja.

— Šmarješki Sokoli na plau! Te dni je bil pri Sv. Marjeti ob Pesnici redni občni zbor sokolske čete. Občnega zboru se je udeležil kot delegat župne uprave mariborske sokolske župe br. prof. Degen, ki je obnem zastopal matično društvo Maribor III. Četa šteje 197 članov, od tega 120 naravnih in dece. Tudi za narodno prosvetno dajo se je skrbelo. Četni prosvetar br. Vauda je imel več predavanj nacionalne in gospodarske vsebine. Blazina izkazuje 1438 Din prebitka. Za leto 1935 se je izvolil naslednji odbor: br. Šuman, starosta; br. Santal, podstarosta; br. Židanik, načelnik; s. Židanikova, načelnica; s. Kodričeva, tajnica; br. Urenjak, blagajnik; br. Vauda, prosvetar; br. Kraumberger, matikar; br. Kodrič, knjižničar.

— Pridobitev za naše mesto je nova kino dvorana na Grajskem trgu. Načrte je izdelal za novi zvočni kino inž. arh. Šubič, ki mu je pomagal inž. arh. H. Drogenič. Stavbo pa je postavila tvrdka inž. Jelenc in Štajner. Posebne važnosti je avtomatično zračenje dvorane, ki se vrši sproti. Krasn je čakalnica, ki je vsa obložena s domačim marmorom. Tukaj je videti krasn kip kralja Petra II., delo kiparja Petra Lobočja. Pod kipom je oporoka blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Udeležena »Svajt« Jugoslavije. Pozornost zbujata tudi impozantna fasada z Nove novo razsvetljavo.

— Ne 4. ampak 8. februarja predava v tukajšnji Ljudski univerzi vseuč. prof. dr. I. Cankar za objavo te spremembe nas naproša vodstvo Ljudske univerze.

— Finančni detektivje se pojavlja po mariborskih javnih lokalih. Možak ima poseben zaupne poste in povprašuje o tem in drugem, koliko ceche je napravil in koliko je snil, ali in koliko plačate tudi za druge. Poljasnjeno, da ni niti državnih finančnih oblasti, niti mestni finančni oddelek nikogar pooblastil za takšne zaupne poste.

— V našem Spodnjem kazinskem dvoranu je mestne občine dala v našem tukajšnjemu kavarnarju Klekšu v tel dvoranu se bodo odte vršile vse važnejše mariborske družabne prireditve.

— Takšnemu delu priznanje. Sokol matica je izdal te dni obširno tiskano poročilo o svojem delovanju v pretekli poslojni dobi. To delovanje je bilo tako temeljito in vsestransko zasnovano, da gre vodstvu največje priznanje in zahvala. Poročila se bodo predčitala na nocojšnjem obnem zboru v Narodnem domu.

— Zadnji dan za plačilo točilne takse za prvo polletje 1935 je 31. januar, isto veče glede nabave davčnih kart za l. 1935 za hišno služabništvo. Tako razglasa mariborska davčna uprava. Zakasnitev plačila in nabave davčnih kart se kaznuje z enkratnim zneskom redne takse in petkratno vrednostjo davčne karte.

— »Mali trg je bil res majhen. Običajni trg ob sredah se nazivalo »majhni«, dasi so za »velikim« sobotnim običajno najživahnejši. Večerja pa je res bil ta trg majhen kakor že dolgo ne. Kmetje so pripeljali samo dva voza krompirja in dva voza drv, perutnine je bilo komaj 11 komadov. Sena in slame sploh ni bilo, kurčijski posli malenkostni.

— Cele cisterne banatskega vina so prispelle zadnje dni v Maribor. Na mariborski vinski trg postavljeno stane pri 10 do 12 stopinjah po 3 do 4.50 Din liter. Če mu je to dobro? Za naše vinozadržno gotovo ne.

— Cirkuši, vrtijakli. Važen za lastnike raznih vrtijakov ltd. je sprejeti sklep finančnega odseka, da naj potujoči artisti in prireditelji plačajo za svoje predstave, vrtijake, cirkuse, panorame itd. normalni veselični davek in takso, dnevno 100 Din, in sicer vnaprej, v nasprotnem primeru se prireditve ne dovolijo. Tudi naj se v smislu sklepa zniževanje davka in takso ukline.

— Govorice in čenče. Na torkovi računski seji je vprašal občinski odbornik Ošlak, kaj je z govoricami, da se bo mestni avtobusni promet osiroma delavnice omenjenega obrata izročile privatnikom v omenj. Naš komunalni finančni ministar Saboty mu je pojasnil, da so vse takšne govorce in pisarje brez sleherne podlage.

— Ker si je poparila roko: v Dravo. Zveni neverjetno, pa je resnično. Pri g. Kolarjevi v Vrbanovi ulici je pred dnevi nastopila službo 17 letna služkinja ožica Simreihova. Večerja je služkinja izgubila in pustila gospodnji naslednje sporočilo: »Z bogom, draga gospa, nad zvezdami na svidenje. V Dravo bi skočila, da me pogoltnje valovi. Pri kubi sem si z vodo poparila roko in rajši, ko bi vam povzročila zaradi tega stroške, grem v smrt.« Policija vrši preiskavo, kaj se je služkinjo zgodilo, in obstoja mnenje, da je služkinja res svoj sklep izvršila. Simreihova je imela na sebi svetlosvetlo krilo, modro bluzo in sive nohavice. Je srednje postave.

— Iz majhne šale kruta resnica. V Kiranju so bili pri nekem posestniku zbrani fantje in dekleta. Pri tem je Ivan Garm postal razposajen in napravil majhno šalo, ki so mu jo nazvali fantje tako zamerili da so ga malce »pobirmali«. Nastal je pretep, Ivan je potemnil nož in porinil ostrino v svojo tovaršila. Večerja se je zagovarjal pred sodnikom, ki ga je obsodil na osem mesecev strogega zapora.

— Ker se je spozabil nad očedom in za v pijanosti hudo pretepel, je sodišče obsodilo večerj 32letnega delavca Janoša Nemca iz Danjkovec na šest mesecev strogega zapora.

Za zimski sport NIVEA-Creme

Zlasti v mrzlih zimskih dnevih je potrebna Vaši koži — da ne razpoka in da ne postane raskava. — močna zaščita proti vplivom vremena. Nadrignite tatek vsak večer, a tudi čez dan, obraz in roke dobro z NIVEA-kremo! Potem tudi oster in mrzel zrak ne bo škodil Vaši koži; ona ostane nežna in elastična. Odkod ta učinek? Od eucerita! Ravno on dela Nivea-kremo tako učinkujočo.

Gospodarstvo

Padanje konsumna piva se še ni ustavilo

Pod predsedstvom g. Luke Miličiča se je v terek vršila v Industrijskem domu v Beogradu tretja redna glavna skupščina Saveza pivovarniške industrije kraljevine Jugoslavije. Na tej skupščini je podal o delovanju saveza zanimivo poročilo tajnik dr. Cvetko Gregorič, ki je opozoril na ponovno nazadovanje produkcije piva. Padanje konsumna piva se še ni decela ustavilo. Pivovarniška industrija v Jugoslaviji ima produkcijsko kapaciteto letnih 1.500.000 hl piva. Zaradi posebnih razmer konsum, ki se razvija bolj v poletnih mesecih, je bila ta kapaciteta že v normalnih časih izkoriščena le do polovice. V preteklem letu pa je znašala izkoriščena kapaciteta komaj 14%. Kako je v zadnjih letih nazadovala prodaja piva v naši državi, nam kaže naslednja zanimiva statistika, ki smo ji dodali še podatke o prodaji piva iz pivovarn v dravski banovini (v hektolitrih):

Prodaja piva, vse jugoslov.		pivovarne pivovarne	
1928	728.307	97.246	113.146
1929	674.763	110.235	87.740
1930	653.238	87.740	47.842
1931	540.254	28.315	214.424
1932	338.095	ca. 29.000	
1933	214.424		
1934	210.060		

Prodaja piva je v naši državi od l. 1928. padla od 728.000 na komaj 210.000 hl, prodaja iz pivovarn v dravski banovini pa od 113.000 v l. 1929, na 29.000. Lani se je prodaja piva iz pivovarn v dravski banovini sicer za malenkost dvignila, kar na ni morda posledica zopet narasajočega konsumu, temveč posledica manjšega uvoza piva iz drugih banovin.

Glavna skupščina saveza je glede na poročilo kraljevine v pivovarniški produkciji sklenila naprositi vlado, da se znižati državna trošarina na pivo in da se maksimirata banovinska in občinska trošarina, istočasno pa naj se spremenijo sistemi pobiranja trošarine na pivo. Strašen padec potrošnje piva je samo v manjši meri posledica gospodarske depresije in padača kupne moči naroda, kajti v mnogo večji meri povzročajo padec konsumna vieseke dajatve, ki so naložene na pivo. Obremenitve 1 litra piva (z 12% aktra) z državno banovinsko in občinsko trošarino in s poslovnim davkom znaša danes 2.65 Din. Take obremenitve konsum piva glede na nizke cene vina ne prenese več. Skupščina je tudi sklenila naprositi Narodno banko, da nudi pivovarniški industriji potrebne kredite in je to zahtevo utemeljila s tem, da je produkcijski proces zelo dolgotrajen. Pivovarne morajo že jeseni kupiti ječmen. Pretvarjanje ječmena v slad traja več mesecev in pivo, proizvedeno iz tega slada, se proda šele v juniju, juliju in avgustu, tako da so obratna sredstva vezana skoro eno leto.

Glavna skupščina je na predlog g. Voja Potkovića soglasno izvolila za častne predsednika Sreza g. Gjordža Vajterta. Izgnata Bajlonija iz Beograda in S. D. Aleksandra iz Zagreba.

Naš izvoz živine

Medtem ko se je v lanskem letu po vrednosti kakor po količini znatno dvignil izvoz žita (od 450 na 756 milijonov) in izvoz lesa ter lesnih izdelkov (od 675 na 838), je bil izvoz živine in živinskih proizvodov v celoti slabši nego v l. 1933. To poslabšanje je predvsem posledica občutnega nazadovanja izvoza svinj, in sicer od 214 na 164 milijonov, ter izvoz jaje od 176 na 101 milijonov. Tudi prejšnje leto smo opazili baš pri izvozu svinj in jaje najobsejnejši padec. V ostalem pa se je izvoz živine in živinskih izdelkov deloma povečal.

1931	1932	1933	1934
konji	25	18	33
govedo	91	34	59
teleta	18	13	12
svinje	273	274	208
drobnica	602	480	617

Kakor nam kaže gornja tabela, smo lani zabeležili po številu glav povečanje izvoza pri konjih, pri govedu, pri teletih in pri drobnici, edino izvoz svinj se je ponov-

no znatno skrčil. V primeri z najnižjim stanjem izvoza v l. 1932, se je izvoz konj in goveda skoraj podvojil, znatno pa se je dvignil tudi izvoz drobnice, dočim je istočasno izvoz svinj padel na polovico. Pri govedu opazamo povečanje predvsem v prvi polovici leta, dočim je izvoz v drugi polovici leta zaradi povišanih italijanskih uvoznih carin prišel zopet popuščati.

Po vrednosti se je lani izvoz konj dvignil od 43.1 na 49.4 milijona Din, izvoz goveda od 86.5 na 94.7 milijona Din, izvoz drobnice od 34.6 na 43.1 milijona Din, dočim je izvoz svinj po vrednosti zadržnil navzgor od 214.2 na 164.0 milijona Din.

Izvoz perutnine, ki se je že zadnja leta precej dvignil, je lani po količini narasel od 991 na 1015 vagonov, po vrednosti pa od 86.6 na 88.4 milijona Din. Precej se je povečal izvoz perja in puha, in sicer od 15.3 na 24.3 milijona Din. Skupaj smo torej lani za porutnino ter carije in puh prešli skoro 113 milijonov Din.

Enajst mesec je dosegel vrednost 132.5 milijona Din in je bil le nobletveno manjši nego v prejšnjem letu. Izvoz masti se je dvignil od 11.1 na 19.4 milijona Din. Izvoz jaje, ki je še l. 1930, presegal po vrednosti pol milijarde dinarjev, se je lani ponovno zmanjšal od 176.5 na 101.2 milijona Din. Iako da se povečanjem izvoza perutnine nismo mogli izdaleka nadomestiti izpadek pri izvozu jaje. L. 1930. smo izvozili še preko 3000 vagonov jaje, predlaskim 1880 vagonov, lani pa komaj 1190 vagonov. Nekoliko se je popravil izvoz kaškavskega sira (od 14.4 na 16.2 milijona Din), ponovno pa se je povečal izvoz sirovih kož, in sicer od 41.8 milijona Din v l. 1932, odnosno 63.6 milijona Din v predlaskem letu na 90.8 milijona Din v lanskem letu.

V celoti kaže izvoz živine in živinskih proizvodov manjšo vrednost, in sicer predvsem zaradi padača izvoza svinj in jaje. Od izvoza živine in živinskih proizvodov smo lani prešli le 849 milijonov Din namreči 912 milijonov v prejšnjem letu, 900 milijonov v l. 1932, 1500 milijonov v l. 1931, in preko 1800 milijonov v l. 1930.

Zahteve in težnje našega trgovstva

V petek, 25. t. m. se je vršila plenarna seja Zveze trgovskih združenj dravske banovine v mali dvorani »Trgovskega doma«. Zvezni predsednik g. Joep J. Kavčič je podal izčrpno poročilo o gospodarskem položaju in delu Centralnega predstavništva trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije. Podrobno je očrtal veliko delo Centralnega predstavništva in objasnjal akcije, ki jih je ta centralna organizacija napravila v korist vsega jugoslovenskega trgovstva. Potrčila in uveljavila je vse sklepe skopeljskega kongresa in je na seji od 13. do 15. t. m. izdelala spomenico o zahtevah in težnjah trgovstva, ki jo je predložila g. ministrakemu predsedniku, finančnemu ministru, trgovinskemu ministru in ministru za socialno politiko in prometnemu ministru.

V pogledu razdolžitve je protestiral Centralno predstavništvo proti vsem zahtevam splošnega odpisa dolgov. Centralno predstavništvo smatra, da je ta zahteva uničujoča za kredit, ki je temelj vseh gospodarskih poslov. Plenarna seja zveze se je priključila temu sklepu Centralnega predstavništva.

V davčnih zadevah je poročal g. predsednik Kavčič in ugotovil težnje trgovstva, da se 7 davčne novele odpravi. Da se dvigne davčna morala, pa tudi v interesu samega državnega fiska, se mora znižati stopnja osnovnega in dopolnilnega davka na pridobitno na zmožno mero. Samoupravne doklade, ki so zaradi visoke davčne osnovne na pridobitno ogromne, naj se znižajo na zmožno mero. Prodajalne delniških industrijskih podjetij in velikih trgovskih hiš naj se v davčnem pogledu obravnavajo kakor sameostojne edince in obdavčujejo kakor vse druge trgovine.

Predsednik je poročal nadalje o izpremembi volitve zastopnikov trgovcev in industrijscev v davčne odbore, da se število članov reklamacijskega odbora poveča, o takšah o prevelikem vplivu tužcev in vo-tvilih v Zbornice. Poročilo g. predsednika je plenarna seja z navdušenjem sprejela in soglasno odobrila sklep Centralnega predstavništva.

Vršila se je tudi občirna diskusija o davkih, nakar je bilo sklenjeno, naj zveza

Edino milo,

ki ustreza vsem zahtevam nežne kože malih otrok

in previdnosti pri higieni otrok, so »RIVIERA« mila za otroke. Posebna specialiteta pa je

»RIVIERA«

mlečno milo

za otroke, ki so ga kemiki izdelali iz najplemenitejših surovin in mlečne kreme. Bodite odločni in zahtevajte povsod »RIVIERA« toaletna medicinska mila za otroke.

posreduje pri ministru financ, da se davčna obremenitev, kolikor sloni na nezakonitih predpisih, revidira in postavi na zakonito podlogo Plenarna seja Zveze je končno sklenila, da se v pogledu na nameravano splošno razdolžitve priključijo spomenici Centralnega predstavništva in postavila zahtevo da se razlika med aktivno in pasivno obrestno mero denarnih zavodov zniža na 3 odstotke. Ta plenarna seja je dokazala solidarnost vsega jugoslovenskega trgovstva, združenega v centralni organizaciji. Ugotovila je, da je vlada pokazala tudi v praksi, da ostane dosledna svoji deklaraciji in hoče sodelovati z gospodarskimi organizacijami.

Sejem za kožuhovino

Dne 28. in 29. t. m. se je vršila v prostorih ljubljanskega velesejma vsakoletna dražba krzno. Izredno neugodne vremenske prilike, pozni sneg in mila zima, so neugodno vplivale na kakovost našega krzno, ki je bilo mnogo slabše od onega prejšnjih let. Seveda so te okoliščine oblikovale tudi ceno, ki je nasproti lanskim padla. Inozemski kupci so navajeni, da najdejo pri nas le dobro blago, ki je poznano daleč preko meja naše države. Sloh pa je letošnja kupčija s krznom zelo, medla tudi na inozemskih tržiščih. Naše glavno krzno — lisica — še nekaj let ni v modi in zato so preostale od prejšnjih let velike zaloge, ki leže neprodane v Londonu in Leipzigu. Zanimanja za te kože pa ni skoro nobenež. Zato tudi v Ljubljani ni bila prodana polovica lisice. Vodstvo dražbe je potlejno bla- rajši nazaj, ker bi ne doseglo cen, ki ustrezajo vrednosti in trudu lovca. Kakor običajno pa je bilo zanimanja za kune zlatice in belice, dihurje in zajca. Zanimanje kupcev je bilo kakor rečeno medlo. Prišli so iz naše države, pa tudi iz Avstrije, Italije, Nemčije, Francije in Grčije.

Na dražbi so bile dosežene sledeče cene, ki veljajo za prvovrstno krzno: poljske lisice od 120 Din, gorske lisice od 124 do 150 Din, gorske lisice (posebni komadi) 180 Din, kune zlatice (svetle) 500 Din, kune zlatice (temne) od 620 Din, kune belice od 450 do 520 Din, dihurji od 60 do 90 Din, veverice, letne, brez vrednosti; divji zajci, zimski 3.85 Din, divji zajci, jesenski 1 Din, jabečci od 58 do 61 Din, vidre 380 Din, jeleni 13 Din za kg, srne povprečno 10 Din.

Za domače zajce, domače in divje mačke, polhe, krta, riave podlasice, volkove in merjahe ni bilo zanimanja. — Prihodnja dražba bo 25. in 26. februarja 1935 v Ljubljani.

Gospodarske vesti

— Podaljšanje roka za predlaganje prijavi za pridobitno. Davčni oddelek finančnega ministarstva je na podlagi čl. 105 zakona v neposrednih davkih odredil, da se redni rok za predložitev davčnih prijav o pridobitni, določen za dobo od 1. do 31. januarja, podaljša za nadaljnjih 15 dni, to je do 15. februarja. V zvezi s tem podaljšanjem roka za predložitev davčnih prijav se podaljšajo za 15 dni tudi vsi drugi roki, določeni po prejšnjem sklepu za končanje posameznih poslov v zvezi z odmero pridobitne.

— Vprašanje kotiranja 6% dalmatinskih agrarnih obligacij. Udruženje bank v Splitu je naprosilo finančno ministarstvo, da bi čim prej omogočilo kotiranje 6% dalmatinskih agrarnih obveznic, ki so bile izdane v zvezi z agrarno reformo v Dalmaciji.

— Nov rudnik zlata. Iz Sarajeva poročajo, da je neka angleška finančna skupina kupila od madžarske rudarske družbe rudnike v srezi Fojnice, kjer so sloji pirtove, limonitove in antimonitove rude, ki je prepletena z zlatimi žilami. Angleška finančna skupina se je odločila za nakup po izvršenih analizah v Zagrebu in Londonu in po temeljitem pregledu terena.

— Švicarski kapital Jugoslaviji. Kakor poročajo iz Zagreba, je švicarska družba »Nestle and Anglo - Swiss Condensed Milk Comp.« prevzela tvrdko »Štork«, tvornico čokolade v Požegi, kjer bodo v kratkem pričeli z obratom, potem ko je obrat v tvoritvi več let miroval.

— Upokojitve pri Privilegirani agrarni banki. Kakor poročajo iz Beograda, so bili pri Privilegirani agrarni banki upokojeni generalni direktor dr. Janko Hacin ter direktorja dr. Anton Novaković in Avgust Minček.

— Spremembe v točilniškem pravilniku. Finančni minister je izpremenil točilniški pravilnik v tem smislu, da se v bodoče pri izdajanju dovoljenja za točilno pravico ne bo zahtevalo potrdilo o plačanih neposrednih davkih. Ta izprememba je bila potrebna, ker v zadnjem času mnoge osebe, ki niso poravnale davčnih dolgov, niso mogle pričeti z obratom, ki bi jim omogočil, da bi svoje davčne dolge poravnali.

— Berze 30. januarja Na ljubljanski borzi je deviza New York, ki se je zadnje dni znatno dvignila preko zlate ločke, zopet popustila. Ostali oficijelni tečaji se niso bistveno spremenili. V pri-tečajih se niso bistveno spremenili. V priletnem kliringu notirajo avstrijski šilingi vnetem kliringu notirajo avstrijski šilingi vnetem kliringu notirajo avstrijski šilingi po 30.50, v avstrijskih šilingih po 8.15 in v grških bonih po 30.50. Španske pezete so se nudile po 5.45, madžarski penzi pa v Beogradu po 8.75.

— Na zagrebškem efektneem tržišču je Vojna škoda najprej nekoliko ponudila in je bila zakupljena po 384, pomeje pa se je zopet zapuščila in le bil promet po 390 (v Beogradu po 388 in 386) nadalje se bili za-ključiti za februar po 385 in 386 in za mar-po 386 in 390. Promet je bil zahtevan še v 7% inmatičnem neodolji na 75, v 7% Blatrovem neodolji na 68 in 69 ter v delni-čah Trboveljske po 125 in 127.

Devize. Ljubljana. (Z vštetu premijo 28.5 odstot.) Amsterdam 2970.71 — 2985.31, Berlin 1756.08 — 1769.95, Bruselj 1024.20—1026.21, Curih 1421.01 — 1428.08, London 215.63 — 217.89, Newyork 4110.63 — 4446.94, Pariz 289.60 — 291.03, Praga 183.42 — 184.52, Prst 374.32 — 377.40, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.10—8.20

Curih. Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 15.16, Newyork 311.15, Bruselj 72.0750, Milan 26.38, Madrid 42.2250, Amsterdam 309.45, Berlin 124.05, Dunaj 57.66, Stockholm 78.15, Oslo 76.15, Kobenhavn 67.65, Praga 12.9150, Varšava 58.35, Atene 2.92, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd —, London 26.31, Milan 45.82, Newyork 588.00, Pariz 35.54, Praga 21.79, Curih 173.63, 100 S v zlatu 128 S pap.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 385.50 — 388, za februar - junij 385 — 387, 7% investicijsko 75 — 76, 4% agrarne 46 do 49, 7% Blair 67.75 — 68.25, 8% Blair 75 — 76, 7% Drž. hipotekarna banka 70.50 do 73, 6% begunške 65.50 — 67, za februar 65.50 — 68; delnice: Priv. agrarna banka 265 — 275, Narodna šumska 50 bl., Gutmann 80 — 100, Sečerana Osljek 140 do 147.50, Trbovelje 125 — 129.

Beograd. Vojna škoda 388.50 — 390 (388, 389), za februar 388 — 390 (388), za mare 390 — 391 (390, 387), 7% investicijsko 76 do 77, 4% agrarne 47 — 47.75 (47.25), 6% begunške 67.50 — 68 (67.75), za mare 67.50 do 68 (67.25), 7% Blair 67 — 67.75 (68, 67.50), 7% Drž. hipotekarna banka — (72), Narodna banka 5600 bl., Priv. agrarna banka 266 — 268 (266, 263).

Dunaj. Državne vrednote 23.50, Trboveljska 15.30, Alpine-Montan 11.35.

Blagovna tržišča ZITO

+ Chicago, 30. januarja. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 95.25, za julij 87.75; koruza: za maj 82.650.

+ Winnipeg, 30. januarja. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 82.25, za julij 81.625.

+ Ljubljanska borza (30. t. m.). Tendence za žito je bila vrsta. Nudi se (vse froc. nakladna postaja): pšenica: baška 79 kg po 132.50 — 135; oves: bosanski 89 — 94; koroza: baška po 68 — 70, banatska po 66 — 68; moka: baška in banatska 200 po 210 — 230; baška

Železnica dobi tekmeča

Skakajoči tanki in motorne dvoživke — Stroji, ki derejo čez drn in strn s 100 do 170 km na uro — Avtomobil, tank in ladja obenem

Tankom gre v svetovni vojni prevestna zaslug, da so antantne države vojno dobiele. V 17 letih, ki so prešla osorej, se je to bojno vozilo tako izpopolnilo, da praktično ni terena, se tako slabega, ki bi mu moglo ustaviti potovanje.

V ameriškem mestu Lindenu so pravkar preizkusili najnovejšega zastopnika te kategorije: skakajoči tank. Celo po ozemlju, ki je posejano z grnovjem in skalami, vozi ta strašni stroj z brzino 100 km na uro, na ugodnejšem terenu zmore po odstranitvi gosonic, kar traja nekoliko minut, tudi 170 km. Pri tem ima na zadnji osi zelo močne vzmeti, ki mu omogočajo na pritisk gumba ob krmarjevem sedezu skoke tudi čez 2 in pol metra visoke in 10 m dolge ovire, a v kombinaciji z vozno brzino preplazi in preskače nestvor tudi neprijetno večje in strmeje ovire.

Motorni nestvori so sploh tačasno gesto

ameriških teknikov. Kansaški konstruktor Eric R. Lyon je izdelal načrt za ogromno vozilo, ki bo obenem avto, tank in ladja. Po morju bo kakor srednje velik motorni parnik na vijak in krmilo prevajalo več sto ton koristnega tovara ali 1000 ljudi, toda v pristanišču se ne bo ustavilo, temveč bo nadaljevalo s hitro spremembo na treh kolesih s pnevmatikami (po 9 m premera!) po ugodnih cestah z brzino najhitrejših brzovlakov svojo pot, na močvirnem, skalnem in neenakomernem ozemlju pa dobi gosonice kakor tank. Pošast bo podobna ogromnemu torpedu v več nadstropjih, streha ima podobo ladijske palube, vse skupaj bo tehtalo okrog 1500 ton. Tok za elektromotorje, ki bodo gnali vijak in kolesa, bo dajal generator več tisoč konjskih sil. Zanimivo je, da na kopnem to vozilo ne bo potrebovalo betoniranih dragih cest, temveč navadno, 12 do 14 m

široko cesto, ki bo za 2 tretjini cenejša od enako dolge železniške proge. Vzdrževanje takšne ceste bo zahtevalo le majhne izdatke, saj bo vozilo samo učinkovalo kakor cestni valjar, razen tega odpadejo mostovi preko rek in nasipi preko močvir, kar je vse velik napredek v primeri z železnicami. In če bo Lyonu uspelo uresničiti svojo idejo, je skoraj gotovo, da bo železnicam nastal tu tekmeč, ki ga ne bodo mogli prebaviti.

Zmagovalka na ledu

V mednarodnih drsalnih tekmah na ledu v St. Moritzu je zmagovala letos vnovič Norvežanka Sonja Henie, ki je tukaj fotografirana z Dunajčanom Karлом Schäferjem (na levi) in nekimi drugim drsalcem

„Cenjeni“ mož...

Koliko je vredna slabša zakonska polovica?

Nekega ameriškega trgovca, ki se je mudil v uradni misliji v Teheranu, je v prepri zabodel neki Perzijec, žena je zahtevala, da se morilec kaznuje in prisili k plačilu odškodnine za umorjenega moža. Diplomatsko zastopstvo Zedinjenih držav je vzelo stvar v svoje roke. Ker je morilec dokazal, da je izvršil dejanje v skrajni razburjenosti, ni bilo proti temu, da so ga obsodili na razmeroma milo zaporno kazen, zahtevalo pa je 50.000 dolar. Odškodnine za vdovo. To vsoto so ji perzijski sodniki brez nadaljnje priznani. Tista, ki se je sedaj uprla sprejetju te vsote, pa je bila vdova sama, in sicer ne morda zato, ker

bi se ji videla premajhna, temveč zato, ker jo je smatrala za previsoko...

V svoji obširni utemeljitvi za to nastopanje je navedla, da nihče ni bolje poznal telesne in duševne vrednosti njenega moža nego ona, preračunala je vsako njegovo vrtilno in nedostatek v denar in je prišla do sklepa, da ni bil več vreden nego kvečjemu 30.000 dolarjev, v kolikor se da človeška vrednost sploh izraziti v denarju z denarnjem nadomestiti. Ker pa ve, da nje mož, dasi je bil prav dober mož in ga je tudi ljubila, ni bil vreden niti centa več nego 30.000 dolarjev, prej manj, ji pravico ljubitost ne dovoljuje, da bi vzela ponudeno vsoto.

To je menda prvi primer, da je ženska v takšni zvezi z denarno odškodnino odkrito priznala, da ji je izguba moža bolj srednjeverstna izguba. Celo ameriška javnost, ki je navajena vseh mogočih čudežev, se temu primeru čudi in tisk prinaša k temu vsakovrstne komentarje.

Francoski maršal Franchet d'Esperay

V razgovoru z mornariškim ministrom Pietrijem na banketu »Polius d'Orient«. Maršal kandidira za člana Francoske Akademije, kamor bo v kratkem izvoljen.

Zimske obleke

za gospode, suknje, smučarske kroje, blago za kroje modernih vzorov kupite po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Ljubljana.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ:

da je mehliška vlada povzdignila prvo žensko v čin diplomatke. Imenovala je senorito Palamo Aguirrejo za poslanico v Kolumbiji;

da je skočila miss Ernestina C. O'Brienova, ena najimovitejših lastnic hiš in zemljišč v Ameriki, zaradi neozdravljive želodčne bolezni z 20. nadstropja nekega nebotičnika v New Yorku. Pri padcu se je raztrgala na kose;

da so našli na nekem cestnem vogalu v Černovicah truplo neznanega možčka. Pozneje so ugotovili, da je to bilvi slavn timerist caristične opere v Odesi L. Nalivaicu, ki je užival v prejšnji Rusiji velik ugled. Po revoluciji je moral bežati iz domovine ter izgubil svoj glas ter se potepal po svetu;

da se prihodnje dni ožen s sn laborskega maharadže baj Karum Nahru z bivšo visokookolko Magdo Friemannovo, ki je študirala glasbo v Londonu. 21letna nevesta iz preproste meščanske hiše postane po smrti moževega očeta kraljica v Indiji ter bo s svojim soprogom kraljevala 10 milijonov državljanom;

da se je omožila hči ameriškega predsednika Roosevelta Ana Roosevelt - Dall z novinarjem Johnom Boettigerjem, ki je še nedavno pisal poročila za neki čicaški list, ki je bil hud nasprotnik reform sedanjega predsednika Zedinjenih držav;

da je Kemal Atatürk odobrill stovar prvih tisoč besed novega turškega jezika, ki bo nadomestil sedanje turjke iz arabščine. Teh tisoč izrazov tvori temelj očišćenja turškega besednjaka, ki je bil doslej pod velikim vplivom sosednih kulturnih sfer.

„Leteči Moskvičan“

Iz Moskve poročajo, da izdelujejo tam načrt za novo brzovozno zvezo med Moskvjo in Leningradom. Na tej progi bo obratoval »Leteči Moskvičan«, motorni brzovlak, ki ga je zgradil inž. Poljan in ki opravi lahko brez nadaljnjeja 200 km na uro. Iz Moskve v Leningrad bo trajala vožnja v bodoče komaj štiri ure. tako da bodo na tej progi lahko uklinili spalne in jedilne vozove. Vlak bo imel samo tri vozove z udobnimi prostori za 236 potnikov. Lokomotive žene Dieslov motor 500 k. a.

Nazadovanje rojstev ne škoduje

Zanimiva sodba francoskega socialnega higienika

V lanskem letu so na Francoskem, kakor poročajo pariški listi, imeli še manj rojstev nego predlansko leto, a tudi manj smrtnih primerov.

»Nimamo niti najmanjšega povišanja, da bi bili s tem statističnim rezultatom nezadovoljni.« piše k tem neki socialni higienik v nekem pariškem listu. »Čas, ko so nazadovanje rojstev smatrali za narodno nesrečo, je minil. Gre za to, da človeškemu materialu, ki nam je na razpolago, izboljšamo življenjske pogoje in mu življenje podaljšamo. Hitra mena pokolenj s pomnožitvijo števila rojstev in temu ustrezajoča porast smrtnih primerov je francoskemu narodu prav tako malo v prid kakor močna porast prebivalstva, saj je naša dežela že tako goste naseljena in se življenjski pogoji s preveliko gostoto prebivalstva navzlic ekspanzijskim možnostim v kolonijah samo slabšajo. V prvih devetih mesecih l. 1934. se je na Francoskem rodilo manj ljudi nego v ustreza-

jočem razdobju l. 1933. Navzlic temu pa število prebivalstva v tem času ni nazadovalo, temveč se je za nekaj celo povečalo. To je razveseljiv znak, da se je življenjski standard dvignil. Dvig življenjskega standarda pomeni namreč znižanje nevarnosti bolezni in bede. Treba nam je samo pogledati na Anglesko, kjer je število rojstev še nižje nego na Francoskem. A na Angleskem je tudi število smrti zavidljivo nizko — navzlic neugodnemu podnebju. Angleski postanejo povprečno starejši nego prebivalci celine. V čem je skrivnost tega daljšega življenja? V boljši higieni in vzgoji otrok, v bolj zdravem slogasu med telesno in duševno rastjo. Prodvssem je sport, ki daljša Anglezem življenje, kajti smrtno nezgode, ki jih povzročajo sportni ekcesii in rekorderska pretiravanja, niso v nobenem razmerju s povečanjem telesne odpornosti in izboljšanjem ljudskega zdravja po sportu.«

Lady z ulice

Senzacionalna družabna afera v Parizu

Pred letom dni se je nastanil v Parizu lord Canney, starejši plemenitač, ki se je s svojim nastopom kmalu uveljavil v najodličnejši družbi. Imel je dirkalne konje, prirjal zabave, vabil goste in kmalu so ga poznali v prvih salonih kot enega prvih gentlemanov. Posebno pozornost je zbujala tudi lady Canney, lordova žena. Moški so kar noreli za njo in so neprestano brenčali, če jim je dovolila kakšno svobosčino. Tedajci se je začelo dogajati, da je prišel lord Canney tasih v denarno zadržego. Potrkal je pri takšnem prijatelju, ki mu je lepa lady otropila pamet in je navadno dobil posojilo, ki ga je pa vedno v redu vrnil. Zaradi tega ni bilo nikjer slišati opazk, posebno še, ker je bila lady Canney povsod dobrodošla dama.

Lady je tako dolgo trapila možke, dokler ni križal njene poti mlad Amerikan, sin milijonarja onstran morja. Mladec je bil še popolnoma zelen. Oče ga je poslal v Pariz, da bi se učil jezika in gladkih manir. Ko je spoznal lady Canney, mu je bilo, kakor da je odkril velik svet. Zatelebal se je v lepoticu in ji je pošiljal cele gore

cvetja. Ker pa ta groznica ni hotela nehati, se je kmalu pojavil v Parizu fantov oče, da bi se na lastne oči prepričal, kaj dela njegov sin. Fant je spoznal resnost položaja in je hotel presekat vozil s tem, da je takoj zasnubil očarljivo lady. Lordova žena je najprej odkevala, potem pa privolila... pod pogojem, da pristane na ločitve tudi njen mož.

Lord Canney pa je bil trgovec v pogledu ljubezni. Izjavil je, da je pač pripravljen odstopiti svojo ženo, toda samo za milijon frankov, kar se je pa zelo ameriškemu bogatašu odločno preveč. Ker se nista mogla sporazumeti, sta se začela ameriški milijonar in angleski lord pogovarjati in tako je prišlo na dan, da je lord pobral svojo ženo v newyorški kitajski četrti, kjer jo je našel na cesti. Malo pred tistim dogodkom je prišla iz ječe, kjer je morala odsedeti kazen zaradi umora lastnega nezakonskega otroka.

Ameriški milijonar je vse to povedal svojemu sinu, ki je seveda tekel naravnost k lady, da bi od nje izvedel, če je to res ali ne. Potrdila mu je, da je res vse, kar je slišal. Lady je v dobi, ko še ni bila lordova žena, preživela štiri leta v neki ameriški kaznilnici. Mladeniča je to priznanje tako razočaralo, da je mahoma spremeni svoja čustva napram lady. Njo pa je to tako zadelo, da ga je prosila, naj jo še naprej ljubi, ker mu hoče postati žena in ko ni hotel fant o tem nič slišati, je začela lady razkrivati svojo burno preteklost, pripovedovati, kako je varala svojega moža, obenem pa je razkrinkala tudi sleparske manipulacije lorda Canneya, ki so bile takšne narave, da je moral poseči vmes državni tožilec. Lorda Canneya so prijeli. Plaz se je sprožil. Začele so se obdolitve brez konca in kraja, aretirana je bila tudi lady Canney, ki so jo po posredovanju vplivnih prijateljev zopet opustili. Afera zavzema takšen obseg, da govori o nji ves Pariz in bo imelo z njo opraviti sodišče.

Smrt zaščitnika korupeije

Iz Pariza poročajo, da je v 69. letu starosti zadela kap drž. tožilca Pressarda, ki ga je francoski ministrski svet upokojil zaradi afere Staviskeske. Z njim je izginitl s pozornice francoskega javnega življenja mož, ki je povzročil mnogo notranjih zmed v zadnjih letih

Croydon — Le Bourget v 68 minutah

Pilot Bart, ki je preletel s trimotornim letalom Air France razdaljo med Londonom in Parizom v rekordnem času 68 minut. Takoj po njegovem startu se je dvignil v Londonu vihar, da ni mogel vzleteti noben pilot za njim

PRAVKAR IZISLA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVIJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PRIODBUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: OTROŠKA RADOST (Foto L-s)

Naslovna slika: HINKO SMREKAR: »BUTARA«

LED NA DELU (Ledniki spreminjajo zemeljsko površino - Po razpravi dr. E. Grafa - kk) — KO JE BIL PREGOG PREPOVEDAN (dr.) — MEHANIČNI PILOT (Po Georgesu Verdunem - nj) — LETNI CAS IN ZASČITNA ZLEZA — BAJKA O KLJIJOCEM ZITU IZ FARAONSKIH GROBOV — Dr. Anton Debeljak: PO SINJI ADRIJI (6) — IZOBRAZBA, MORALA IN PARLAMENT (Wickham Steed) — SEDANJI POLOŽAJ »POPREDNEGA NEMCA« (A) — »GODCI« MED ZIVALMI (fg) — V BRUGAH (k) — SVET JE POLN »ČUDEŽEV« (Dr. sp.) — Anton Ingollic: CESTA — Essad beg: ZAROTA ZOPER SVET (6) — An'ion Kap-pus: ALI JE BIL KAREL MAY NA BALKANU? — SPORT (Jean Giraudoux -dj) — SPOMENIK, KI GOVORI — IZ LITERARNEGA SVETA (Ernst Toller: Hinke-mann - A. D.) — Aforizmi (Notus) — TEHNIČNI OBZORNIK (Natrijeva luč - Tma) — RADIO (Starost elektronke — Okvirna antena napoveduje nevihte — Tmaj uporabljamo pri televiziji ultrakratke valove) — CLOVEK IN DOM (Oprema vseh ali prednje sobe) — ŠAH — ZA BISTRE GLAVE — Na platnicah: HUMOR — KRIZALJKA Z OBRTNICAMI (Crassus)

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi. Ljubljana, Križevska ulica 5, in stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din. Posamezni zvezki se dobijo po 2 Din. TELEFON števil: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Hauptmann bo vse priznal?

Grožnje državnemu tožilcu s pestjo — Obtoženec se je pri prvotnem zasliševanju zmotil — Priče izginjajo

Devetnajsti dan obravnave proti Hauptmannu se je začel v ponedeljek z izjavami, ki močno poslabšujejo obtožbenec položaj. Hauptmann je najprej priznal, da je svoji ženi prikrival svoje pravo finančno stanje, nato pa se je razvil med njim in državnim tožilcem izredno ostra debata. Besedni dvojevi je bil tudi nenavadno glasen. Državni tožilec in Hauptmann sta vpila drug na drugega

In zgodilo se je celo, da je Hauptmann, razjarjen zaradi nekkih očitkov, skrcil pest in jo pomolil državnemu tožilcu pod nos. Paznik, ki straži obtoženca v dvorani, ga je moral prijeti za roko, da ni prišlo do dejanskega spopada.

V ostalem pa je moral Hauptmann v navskrižnem zaslišanju priznati, da je dal preiskovalnemu sodniku svojčas »netočne« izjave.

Ko ga je državni tožilec vprašal, čemu

Hauptmann med zasliševanjem

zdej spreminja izpovedi, je dejal, da se je pri preiskovalnem sodniku »motil«. Preiskava je ugotovila, da je razpolagal Hauptmann do zločina in Hopewellu le z nezadovoljnimi denarnimi sredstvi.

Odločno pa Hauptmann tajni, da bi kaj vedel o lestvi, ki so jo našli v predlog državnega tožilca postavili v dvorano. Glede risbe, ki so jo našli v neki njegovi beležnici, kjer je narisano okno in pod njim lestev, pravi, da to ni njegovo delo. O denarju izjavlja, da ni povedal svoji ženi pravega stanja zategadelj, ker je pač tako, da

ima vsak človek svoje »skrivnosti«.

Na Hauptmannovo ženo ni napravila ta izjava prav nobenega vtisa. Pač pa je povzročilo malo senzacijsko priznanje, da je imel obtoženec poleg svoje žene razmerje z neko drugo žensko, ki se doslej še ni imenovala.

Vse to, kar so doslej porotniki doživeli v drugem delu procesa proti Hauptmannu, je dalo povod za govorice, da stoji Hauptmann, ki je doslej bil miren in zbran, pred odločilnim zlomom.

V Ameriki so mnogi na ta račun že sklenili stave. Nasprotno pa izjavlja Hauptmann po svojem branitelju, da nima česa priznati. Nihče ne more tudi izbrisati dejstva, da je izginito več prič, ki jih je prvotno predlagala obramba v zaslišanje in ni zdaj o njih duha ne sluha. Med temi pričami je bil baje tudi možki, ki je hotel potrditi, da ni bil Hauptmannov osebca, ki je prejela na pokopalšču v Bronxu denar iz rok dr. Condona. Alibi je, se lahko reče, s tem propadel.

Zanimanje za proces v Ameriki ni popustilo. Evropei niti ne vemo, kaj se to pravi, če ponujajo ljudje v Flemingtonu za sedež v porotni dvorani 150 do 200 dolarjev. A v deželi, kjer je 16 milijonov brezposelnih, je doma tudi ta anomalija. In še to se lahko pove, da nosijo ženske, ki poslušajo razpravo proti Hauptmannu, na vratu miniaturne lestve, modelirane po krivčevi lestvi, ki stoji v razpravni dvorani v kotu.

Smučarska smrt v Karavankah

Te dni se je primerila blizu Ročice v Karavankah nesreča zaradi snežnega plazu. Dva smučarja, celovski ključavničarski mojster Banko in njegova spremljevalka Ana Ringerjeva sta odšla na smučarsko turo, medpotoma pa ju je zasul snežni plaz. Banko je še imel dovolj moči, da se je izkopal izpod snežne plasti, dočim ni mogel pomagati svoji spremljevalki, ki jo je odgrnila izpod snežne odeje šele posebna reševalna ekspedicija. Bila je tedaj že mrtva.

Volkovi napadli poštnega sla

Iz Helsingforsa prihaja poročilo, da so v okolici Patsama vzdolž finske obale Severnega ledenega morja zaradi ostrega mraza, ki je zavladal v teh krajih, nastopili volkovi v tako močnih tropih, da ogražajo ljudska bivališča. Neki poštni sla, ki je te dni vozil pošto na saneh s konjsko vprego v okolico Patsama, je srečal trop desetih volkov. Imel je pri sebi sekiro, toda ni mogel povesti napadalcev. Slednjč mu je šinila v glavo rešilna misel. Napodil je konja s sanmi na tesno gozdno gaz, kamor mu volkovi niso mogli slediti. Zver se je polagoma razkropilo in poštni sel je srečno odnesel svoje življenje.

Hlapec na mlinskem kolesu

V okolici Celovca je dohitela vojnega invalida Rudolfa Griča strašna smrt. Mož je oskrboval neki mlin, v katerem je živel sam. Ze svojčas se je Grič tako ponesečil, da je le s težavo hodil. Na doslej nepojasnen način pa je zdaj padel v mlinsk kolo, ki ga je razmesarilo do smrti. Truplo so našli zatakano v stopah. Kolo se je zaradi te ovire ustavilo. Ko je te dni lastnik prišel, da pregleda mlin, je odkril nesrečo, ki se je zgodila že nekaj dni prej.

Sport in srce

V budimpeštanskih meščanskih in srednjih šolah bodo učencem sportni zdravnik preiskovali tudi srce s pomočjo električnega kardiografa. Ugotovili so namreč, da med mladino srčne bolezni stalno naraščajo, kar je po mnenju strokovnjakov v zvezi z neugodnimi življenjskimi razmerami, a pred vsem s pretiranim sportnim udeleževanjem.

Kupujte domače blago!

Žrtve metilnega alkohola

Iz New Yorka poročajo, da je tam umrlo zadnje dni 16 oseb zaradi uživanja metilnega alkohola, ki so ga jim prodali tihotapci. Pili so z metilnim alkoholom pomešano žganje. Strahotne posledice tega pijačevanja se niso končale samo s šestnajstimi smrtnimi primeri; cela vrsta drugih oseb, ki so takisto pile metilni alkohol, je zaradi tega oslepla.

Ni vseeno

kakšna sredstva uporabljate za pranje perila. Pred vsem morajo biti dobra in poceni. »Hubertus« milo in »Perion« prašni pršek sta taka. In do mlača sta! SVOJI K SVOJIMI

ANEKDOTA

Slavni slikar Wenzel je bil dobrodušen človek. Nekega dne ga je mlado deklo prosilo, naj bi ocenil sliko, ki jo je sama napravila.

»Kdo je to?« je vprašal Menzel.

»Ah, mojster, če slike niste spoznali, potem je pač slaba.« je menila mladenka razočarano. »Česarica je to.«

»Nu, s tem ni rečeno, da je slaba,« jo je tešil Menzel. »Vidite, jaz sem zelo majhen in vidim cesarico vedno od spodaj, vi ste pa zelo veliki in jo gledate od zgoraj. Morda je nisem dovoljo tega prepoznal.«

VSAK DAN ENA

»Kaj ti ni zdravnik prepovedal izpiti vsak dan več nego čašo piva?«

»Tako je. Vsak dan izpijem samo čašo piva, toda moj koledar kaže danes že 16. maja 1936.«

L. WOLFF;

Pokonci glavo

>Nemara da. Mnogo dela je v njem. Tudi moj želodec ga pomni. Ali ostaneš dolgo v Newyorku?
 >Samo nekaj dni, stric Harry.
 Moschenheim je pogledal v zrak, kakor da bi se silno dolgočasil.
 Teško bo govoriti s tem starcem, je strahoma pomislil Frank.
 >Kako se ima tvoj oče?
 >Oče je mrtev, stric Harry.
 >Tako, tako.
 >Kaj dela mati?
 >Mati je umrla pred dvema letoma, stric Harry.
 >Življenje mine, je menil Moschenheim in se ozrl na kup računov, ki je ležal pred njim, kakor da bi ga novica o sestrični in svakovi smrti izpodbadala k tem večji pridnosti.
 Frank je začutil v ustih grenak okus.
 >Zdaj pa ne zameri, fant. Delo imam. Če ti je prav, bova drevi skupaj večerjala.
 >Rade volje, stric Harry.
 >All right. Točno ob sedmih.
 >Da, stric Harry.
 >Good bye, je rekel Moschenheim, si odločno porinil naočnike na ozki nos in se poglobil v svoje račune.
 Frank je odšel iz sobe. Zunaj ga je spet sprejel boy in ga spremil nazaj v vežo hotela. Od gluhe teže, ki mu je ohramljala

ude, se je spustil v sročjen klubnjak. Tu je skoraj nogibno sedel dve uri.

10

Ko se je Šarlota vrnila domov, v problematično praznino za domačine in tujce na Augsburgski cesti, jo je baronica Barsekow, zgovorna stara gospa, ki je nosila sive lase kratko pristrizene, sprejela z vkliki divje radosti.

>Oh, ljuba gospa Ditmarjeva, v kakih skrbih sem bila zaradi vas! Dva dni ste hoteli ostati doma, zdaj jih je pa že deset. Sama nisem vedela, kaj mi storila. Vsa iz sebe sem bila. Vpraševala sem se, kaj naj si mislim. Sicer ste pa sijajni na pogled. Brilljantni, bi lahko rekla. Lepi kakor mlada boginja.

Zaljubljeno si je podržala končica dveh prestov na vela usta.

>Z ekscelenco Platonovim sva se že posvetovala, kaj naj storim. Ekscelencia se je kakopak upiral premagljenim korakom. Sicer je bila pa vaša soba do jutri plačana. Stvar je namreč tale: pred nekaj dnevi se je tu oglasila zakonska dvojica iz Paragvaya, ki je pokazala veliko zanimanje za vašo sobo. Med nama, da veste: da bi bila poročena, skoraj ne verjamem, gospa je videti prepričljiva, in tudi v Paragvay ne verujem. Ali vi verujete v deželo z imenom Paragvay, ljuba gospa Ditmarjeva?

Šarlota se je nasmehnila.

>V zemljepisju Paragvay vsekako obstoji, gospa baronica.

>Nu, naj si bo kakor hoče — kaj nama je konec koncev do Paragvaya? Vsekako zdaj sleherni dan telefonirata in hočeta imeti odgovor zastraun sobe. Vendar in morem ničesar ukreniti, ker ne vem, ali boste za čas odsotnosti gospoda soproga obdržali sobo ali ne.

Šarlota je jela premišljevati. Do Frankove vrnitve je utegnulo miniti tudi v najugodnejšem primeru deset dni. Čemu naj bi ostala v drači, veliki sobi? Treba je bilo varčevati.

>Rada vam ustrezem, gospa baronica.
Baronica je skremžila obraz, kakor da bi bila ugriznila v cetrtono.

>Najina soba je od jutrišnjega dne Paragvaycema na voljo. Do možve vrnitve se zadovoljim z majhno sobo in eno posteljo.

>Kakor želite, je globoko užaljena odgovorila baronica.

>Morda bi mi dali tisto, ki je v njej stanovala ogreka virtuozinja na gosli?

>Virtuozinja na gosli? Dovolite, da se nasmehnem. Ta ženska je igrala na gosli kakor jaz nogomet. A njeno sobo seveda lahko dobite.

Šarlota se je poslovila in odšla v svojo sobo. Na mizi je ležala Frankova brzojavka iz Newyorka. Obotavlja se jo je odprla in brala:

>Srečno priplul. Mnogo poljubov. Frank, hotel 'Montrose'.

Dolgo je strmela v brzojavko, in globoka tesnoba jo je obhajala ob izrazu »srečno priplul«. Zdelo se ji je, da je za besedo »srečno« se prezdajal.

Somrak se je širil po sobi, hrup na ulici je postajal čedalje glasnejši in burnejši, nekje v hiši je nekdo igral na klavir, vrata so loputala, telefoni so zvonili, avtomobili so svareče trobili v jesensko meglo.

Nepremagljiva žalost se je polasčala Šarlote. V teh samotnih večernih urah se ji je zdelo življenje brezupno temna jama, polna nevarnosti, ki jih ni mogel nihče slutiti.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopis in ženitve se računajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se računajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Fondam na šifre ne prilagajte znamk! Le. ce zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana števil. 11842, sicer se računata k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra“, Ljubljana.

GOSTILNICAČARJI!

Nudite gostom najslajšnje jugoslovensko **BERMET-VINO**

Črnino iz Fruške gore.

V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja

B. MARINKOV
Sremski Karlovci, Fruška gora.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Viničarja

ki se razume v vino, sadjarstvu in ravnanju s blagom, sprejme Novak, Zagreb, Makovičkova 64, 1929-1

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Vračajoč se

od zadnje pedesete službe na Dunaju kot dipl. vagoniteljca, stambena in inteligentna, stara 36 let, bi želela dobiti mesto k mali ali večji del. Poleg nemščine, slovenščine in angleščine sem verzirana tudi v gospodinjstvu. Pismeno se ponudbe prosim na pošt. družnico »Jutra« v Celju pod znako »Vesta« v polikline. 1929-2

Pridno postrežnico

ki dobro pere in kupa — 18 let. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

1929-1

Potniki

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnika

na obiskovanje trgovin in industriji sprejemno za ljubljanske okolice. — Po nudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod »Agilno« 1929-3

Pouk

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Leçons de français

Oddam se nekaj ur temeljitega privatnega pouka (soči) pomožnega šovinjskega jezika in pripravo za ispit. Imam večletno uspešno učno prakso. Dopise pod »Diplomirana v Parizu« na oglasni oddelak »Jutra«.

1929-4

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avtobus

18 leten v smeri vojne, 4 cilj. nova moderna karoserija, mala poraba benzina, ugodno prodam. — Dopise na oglasni oddelak »Jutra« pod »Ekonomično« 1929-10

Kupim

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za majhno mlekarino

kupim kompletno opremo. Ponudbe s navedbo cene na oglasni oddelak »Jutra« pod »Oglas.« št. 1929-7

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Kapital

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjžice

in dr. vrednostne papirje kupite mi na prodaste najugodnejše pri BANCNO KOM. ZAVODU, Maribor. Za odgovor 3 Din znamko. 1929-16

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Radio

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio

tricer, v zelo dobrem stanju, ki sprejema 40 postaj, na elektrini tok 150 voltov, zelo ugodno prodaja Golob, Čopova ulica št. 21. 1929-9

Vložnice vseh bank

nakup, prodaja in zaloga, vseh vrst posojila, kulantno in zanesljivo

»Financiera«, Zagreb, Bica 9
Telefon interurban 44-70.
Naročila s detele se izvršujejo takoj. 97-76

Posredujem denar

na hranilne knjžice v 50 denarnih zavodov

Rudolf Zore, Ljubljana
Gledališka 18, telefon 35-10 45-16

Vrednote

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah **CERNE — juvelir**
Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pohištvo

dobro obrabljeno napredaj v Ilirski ulici 29 — mod 8. in 16. ure. 1929-10 maje.

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje

3-4 sob, s kopalnico in pritlikinami, popolnoma novo, oddam točni in čedni svanki. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod šifro »Sredina mesta.« 1929-2

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo sobo

oddam gospodu v Maistrovi ulici 16/7. 1929-23

Boljšo sestanovalko

sprejem takoj ali s 1. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

1929-23

Pridelki

Sveže vložne stročji fižol

je zdrav, tečen, poceni, za simaki čas posebnost. Samo en poskus zadostuje in ne boste ga mogli pozreti v Vaši kuhinji. Kg 3 Din. Sever & Komp., Ljubljana. 1929-33

Sobe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Opremljena soba

s kopalnico in dobro domačo hrano, išče boljja solidna gospa. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod »Takoji.« 1929-29/a

Visokošola

išče sobo v bližini drame. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod »Šola.« 1929-29/a

Sobico

s posebnim vvhodom, se da le od mesta 1828 akademik. Ponudbe na oglasni oddelak »Jutra« pod šifro »Pooni.« 1929-29/a

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo sobo

oddam gospodu v Maistrovi ulici 16/7. 1929-23

Boljšo sestanovalko

sprejem takoj ali s 1. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

1929-23

Opremljena soba

krasna in svetla, s uporabo kopalnice, takoj na razpolago. Vprašati v Tav. Jarjevi ulici 2/1 — levo. 1929-23

Sobo

s posebnim vvhodom in uporabo kopalnice oddam v centru mesta. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

1929-23

Sobo

s 1 ali 2 posteljama oddam v centru mesta. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

1929-23

Opremljeno sobo

s ali brez okrike oddam po niski ceni gospe ali gospodini. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«.

1929-23

Separirano sobo

opremljeno s 1 ali 3 gosp. oddam v Siki — Cernetova ulica števil. 9. 1929-23

Gospoda

ki sta iskala sobo v Rotni dolini cesta X št. 1, naj se javita. — Banhart. 1929-23

Sobo s 2 posteljama

oddam v Kolodvorski ulici št. 18 — pri hišnici. 1929-23

Sobo

lepo opremljeno, s posebnim vvhodom, oddam gospodu v Rotni ulici št. 3. 1929-23

Dopisi

Beseda 2 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 28.

Prosim, dvignite pismo poštole. 1929-24

Dve gospodični

iskata dopisovati s čezm. gospodom, v starosti od 25-30 let — pod znako »Slovenki« na oglasni oddelak »Jutra«.

1929-24

Posest

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izvrstna nalozba denarja

v trgovsko hišo z vpeljeno trgovino, na zelo prometni točki tik Ljubljane se nudi s nakupom bile, zaloga in inventarja. Plačilni pogoj ugodni. — Even. oddam trgovino tu di v najem. Informacije v oglasnem oddelku »Jutra« ali pa ponudbe pod šifro »Tik mesta« na oglasni oddelak »Jutra«.

1929-20

Glasbila

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

R. Warbinek

najstarejša trgovina klavirjev Ljubljana
Gregorčičeva ul. 5-1
Prodaja inozemskih in lastnih izdelkov Strokovnjakova popravila in ugaševanje Najcenejša izposojevalnica. Obročna odplačevanja. 287-36

Kratek črn klavir

(Stutzlgegel) z angleško mehaniko v zelo dobrem stanju, takoj prodam zaradi selitve. Oglejati pod Rotnikom, Cesta I št. 9, prtiljeje (vila Jax). 1929-26

ŽIVLJENJE IN SVET

VAM NUDI TEDENSKO POUKA IN ZABAVE V BESEDI IN SLIKI

UPRAVA: LJUBLJANA, Knafljeva ul. 5

Živali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nemški ovčarski pes

s rodovnikom, 2 leti star, 75 cm visok, močan, in redno lep oblik, premiran, napredaj v Ljubljani, Štrelška ulica števil. 8. 1929-27

Informacije

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Davčne prijave

pritožbe, prošnje, nasvete ipj. Davčna poslovavnica v Ljubljani Miklošičeva št. 7, II. nadst. 1929-31

Filatelija

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zalne znamke

rabljene, do največje vrednosti, kupi Pirehan (znamke) Maribor, Gregorčičeva ulica. 1929-29

Razno

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20

Cetrtek, 31. Od zore do mraka. B. Petek, 1. februarja: Zaprtlo.

PREMOG DRVA IN KARBOPAKETI

IV. SCHUMI
Dolenjska cesta

Uspeh za uspehom

zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje »Jutrovega« malega oglasnika!

Dovršeno z eksperimenti,

ki so Vas dovedli k meni. Zahtevajte »Olla' Tropic

10000 DIN

VSAK JUTROVOG GLEDALNIK ZA PRIMER ZAČETEK

NAŠ ZNANI VSAKOLETNI SEJEM

se začne 31. januarja 1935.

Letos prodajamo veliko množino čevljev, rokavic, nogavic, pletenin, porcelana, stekla, kuhinjske posode itd. po izredno nizkih cenah.

Oglejte si naš sejem v trgovini, nikdo Vas ne bo vprašal, ali kupite kaj ali ne. Zabavališče in kinopredstave za otroke v spremstvu.

ANT. KRISPER

LJUBLJANA
Štritarjeva ulica 1-3 Mestni trg 26

Zdaj imate priložnost!

Obdaja Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Potri neizmerne žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem pretuzno vest, da je naš iskrenoljubljeni oče, stari oče, brat, gospod

Anton Ražem

gostilničar in posestnik

danes ob 1. uri po dolgem in mukopolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, v starosti 60 let, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 1. februarja 1935 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Zabjek št. 3, na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, dne 30. januarja 1935.

MILAN, ZORAN, VLADIMIR, sinovi — FRANC, brat — MARIJA, por. BOZEGLAV, sestra — IVANKA, roj. DANEV, sinaha — MILANCEK, vnuk — in ostalo sorodstvo.

Brata Smuka

Seveda sta jela kmalu govoriti o maratonskem teku. »Jaz bi se pa kar poizkusil s teboj!« je rekel Peter, ki se je rad bahal. »Velja!« je odvrnil Vetroslav. »Kdor izgubi, podari zmagovalcu gnjat! Lačen sem kakor volk in prillega se mi bo!«

Prejete Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnar. — rane Jeršek. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani